

KOMÜNİST PARTİ

Partimizin ayırt edici özellikleri: Marx'tan Lenin'e, Üçüncü Enternasyonal'in ve İtalya Komünist Partisi'nin kuruluşuna, oradan İtalya Komünist Solu'nun Moskova'daki yozlaşmaya karşı mücadelesine, halk cephelerinin ve direniş örgütleri koalisyonlarının reddine ilerleyen hat; Kişisel siyaset ve seçim manevraları alanının dışında, işçi sınıfıyla temas halinde devrimci doktrini ve parti organını restore etmek için verilen çetin çaba.

İçindekiler

- İran'da Yeni İsyân Dalgası s. 1
Amasra Maden Faciası s. 5
Ukrayna Savaşında Son Durum s. 6
Türkiye'de Burjuva Zulmü s.15
Bosna Hersek'te Grevler ve Seçimler s. 16
Afganistan Tarihi Üzerine s. 17
Kazakistan Tarihi s. 20
Belucistan Tarihi s. 22
Orak & Çekiç s. 25
Marksizm ve Sendika Sorunu s. 27
İtalya'da Sendika Ayrışmaları s. 29

İran'da Yeni İsyân Dalgası

İran'ın burjuva rejimi en iğrenç yüzünü, kadınlara yönelik acımasız ve artan baskısı ve kadınların onurlarının kasıtlı ve açık bir şekilde ihlal edilmesiyle göstermektedir. Bu durum yalnızca ataerkilliğin daha karanlık ve gerici tarafına atfedilebilecek aşırılıklarla değil, aynı zamanda nüfusun yaşam koşullarının göze çarpan bir şekilde kötüleşmesinin getirdiği işçi mücadelelerinin belirli bir canlanması karşısında rejimin yaygın kırılganlık hissiyle de açıklanabilir.

"İran İşçi Sınıfı Gıda Krizine Karşı Ayakta" başlıklı

makalemizde derinlemesine bir şekilde arkaplanları ele alınan bu olayları yakın bağlamları içinde incelemek gerekir.

Öncül: artan fiyatlara karşı protestolar

Her ne kadar küresel medyanın ilgisi temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarındaki artışa yönelik hoşnutsuzluk ifadelerini susturmuş olsa da, proleter kitleler geçtiğimiz Mayıs ayından bu yana Hûzestân bölgesinde başlayan ve hızla yayılarak yaz boyunca süren bir protesto dalgasıyla sokaklara döküldüler. Mahsa Emîni'nin öldürülmesinden önceki haftalarda bile sokak gösterilerinin olmadığı tek bir gün geçmedi.

Şii dini kurumunun "yüce lideri" ve dolayısıyla İran'ın burjuva teokrasisinin ilk otoritesi olan Ayetullah Hamaney ilk kez "halkın memnuniyetsizliğini" ve yaygın hoşnutsuzluğu itiraf etmek ve her zamanki gibi "ayaklanma" veya "fitne" olarak nitelendirmek yerine "halkın protestolarından" bahsetmek zorunda kaldı.

İranlıların gösterileri kısmen sınıflar arası bir karaktere büründü, çünkü ekmek için mücadele eden proleterler, Komünist Partisi tarafından yönetilen sınıf sendikalarında örgütlenemedi, bu koşullar altında orta sınıfların yoksul katmanlarının, özellikle de küçük işletmelerini kapatmak zorunda

kalan esnafın protestolara katılması hareketi bulandırdı. Esnafın protesto eylemleri, onları gerçek işçi grevlerinden ayırmak istemeyen İran solu ve demokratları tarafından "grev" olarak adlandırıldı.

Öte yandan gerçekleşen gerçek grevler arasında petrol platformlarında 12 taşeron şirkete yayılan ve yaklaşık 3.000 işçinin katıldığı bir grev de vardı. Temmuz sonunda, platformlarda üretim durdurulurken, Tahran'daki rafineri bakım bölümündeki işçiler artan çalışma saatleri ve artan fiyatlar nedeniyle azalan ücretlere karşı greve katıldı. Ekonomik huzursuzluk diğer grupları da etkiledi. Öğretmenler, bazı sendikacılarının tutuklanmasına karşı ülke çapında protestolar düzenledi. Öğretmenleri temsil eden İran Kültür Dernekleri Koordinasyonu, tutuklananların serbest bırakılması, okul personelinin maaşlarının eşitlenmesi ve işlerini korumak için bazı yasaların uygulanması çağrısında bulundu. Tahran ve banliyölerindeki otobüs şoförleri de sendikaları aracılığıyla tutuklanan öğretmen sendikacılar ve diğerleriyle dayanışma bildirisi yayınladı ve okul çalışanlarının protestolarına katıldı.

Genç bir kadının öldürülmesine tepkiler

Mahsa Amini'nin öldürülmesi Tahran'da, kızın öldüğü hastanenin önünde ve genç kurbanın aslen geldiği İran Kürdistanı'ndaki Saqqez kentinde protesto gösterilerini tetikledi. Hareket birkaç gün içinde onlarca şehre yayılarak bir ayaklanmaya dönüştü. Şiilerin kutsal şehirleri Meşhed ve Kum bile protestolardan etkilendi. İnternetin kapatılması hareketi yavaşlatmadı.

Cinsiyet baskısı elbette ayaklanmanın temel kaygıları arasındaydı ve kadınlar başörtülerini ateşe verdi. Başından beri sert olan rejimin baskısı hiçbir suçtan

çekinmedi. Polis birçok şehirde eylemcilere ateş açtı ve şimdiye kadar 200'den fazla protestocu öldü.

Türkiye sınırında Kürtlerin çoğunlukta olduğu Oşnaviye'de günlerce süren sert çatışmaların ardından protestocular kısa bir süreliğine kentin kontrolünü ele geçirdi. Birkaç gün sonra Kürt şehri Sanandaj'daki çatışmalar da olağanüstü şiddete ulaştı: güvenlik güçleri protestocuların öfkesi karşısında bazı mahallelerden çekilmek zorunda kaldı ve ancak ağır makineli tüfekler ve havadan takviye birlikler kullanarak kontrolü yeniden sağlayabildi. En fazla kan kaybı ise 80'den fazla göstericinin olaylarda hayatını kaybettiği Sistan-Belucistan bölgesindeki Zahedan'da yaşandı.

Elbette Kürt ve Beluci feministler ve milliyetçiler de burjuva solunun işçi sınıfının özerk bir hareket oluşturmasına izin vermeme çabalarına katıldılar. Hareketi "halkın", "ulusların" ve "milliyetlerin" örgütleri ve ideolojileriyle karıştırmaya koyuldular. Hayat pahalılığına karşı yapılan protestolara esnafın da dahil edilmesi gibi, öğrencilerin ders bırakma eylemleri de "grev" olarak adlandırılmaktaydı. Mevcut zihniyet, diktatörlüğe karşı ve demokratik kurumlar için tüm sınıflara mensup bireylerden oluşan "birleşik bir halk" içindi.

Çok çeşitli burjuva ideolojileri ve siyasi güçler, en radikal protesto hareketlerini bile sınıflar arası bir çerçeveye hapsetmek için uzun mesailer harcamıştır.

Prensipte, onların taktiklerinin İran'da burjuva demokratik bir rejim kurmaya çalışmak için en uygun taktikler olabileceğini inkar etmiyoruz, ancak İran burjuvazisinin, din bahanesiyle işçi sınıfı üzerinde her yerde bulunan ve son derece baskıcı bir polis kontrolü rejimi uygulayan teokratik rejimin güçlü hüküm aygıtından vazgeçmesi pek olası

olmadığından, böyle bir rejim değişikliğinin yakın zamanda gerçekleşebileceğine inanmıyoruz. İran egemen sınıfı, haftalık vaazları cop ve kurşunla sorunsuz bir şekilde birleştiren yaygın baskı aygıtından kendisini mahrum bırakarak isyankar bir İran proletaryasını uzak tutamaz mı? Sınıfı baskı altında tutmak için İranlı kadınları ezmek ve aşağılamak gerekiyor, tıpkı ülkenin Azeriler, Kürtler, Araplar ve Beluciler gibi birçok etnik azınlığını katletmek gerektiği gibi. Herhangi bir yeni burjuva rejimi kısa süre içinde kendisini dinci, muhafazakar ve milliyetçi ideolojilerle uzlaştırmak zorunda kalacaktır. Tıpkı komşu Türkiye'de olduğu gibi.

İşçi sınıfının tepkisi

Sendikal düzeyde, eczacılık ürünleri ve şeker gibi bir dizi sektördeki işçiler ekonomik talepleri için mücadele etti. Acımasız baskılara rağmen yıllarca süren mücadeleleriyle şanlı bir sicile sahip olan Haft Tappeh Şeker Kamışı İşçileri Sendikası, Amini'nin öldürülmesini kınadı ve ayaklanmayla dayanışma içinde olduğunu ifade etti.

Proletaryanın mevcut ayaklanmayla dayanışma için greve giden ilk bileşeni öğretmenler oldu. Öğretmenler sendikasının taziye mesajında Amini'nin trajik kaderi tüm kadınlara ve öğrencilerine yönelik bir tehdit olarak kınandı ve Mahsa Amini siyahi Amerikalı George Floyd'a benzetildi. Üniversite öğretmenleri de genellikle dersleri boykot eden öğrencileriyle dayanışma içinde greve gittiler.

Petrol İşçileri Örgütlenme Konseyi, "Kadınlara yönelik örgütlü ve günlük şiddete ve topluma egemen olan yoksulluk ve cehenneme karşı halkın mücadelesini destekliyoruz" diyerek protestoları destekledi ve göstericilere yönelik polis terörünün

sona ermemesi halinde greve gideceklerini açıkladı.

Ekim ayının ikinci haftasında Buşehr eyaletindeki Assaluye petrol tesislerinde çalışan işçiler protestolara katıldı. Rejim zayıflık belirtileri göstermeye başlar başlamaz, İran'ın mücadeleciler işçi sınıfı ayağa kalkma ve kendi sınıf çıkarları için mücadele etme fırsatını yakaladı. Onlar da ölmesini istedikleri "diktatöre" karşı sloganlar attılar.

Lisanslı ve İşsiz İşçiler Birliği'nin bir evrimi olarak kurulan bir diğer mücadeleciler taban sendikası olan İranlı İşçilerin Özgür Sendikası da ayaklanmaya destek veren bir çağrı yayınladı: "Bizler, İran işçi sınıfı, her zaman egemenlerin ve yandaşlarının sömürücü ve baskıcı saldırganlığının ana nesnesi olduk ve baskıcı kurumlar her düzeyde doğrudan biz ücretli işçilere karşı hareket etmeye devam edecektir. Bu nedenle, defalarca vurguladığımız gibi, biz İranlı işçilerin, bu insanlık dışı bataklıktan bıkmış kadınlarla birlikte özgürlük mücadelesinin en ön saflarında yer aldığımızı ve alacağımızı ilan ediyoruz. Ülkenin dört bir yanındaki yoldaşlar! Büyük üretim ve sanayi merkezlerindeki işçiler, petrol ve petrokimya endüstrilerindeki işçiler, çelik endüstrilerindeki işçiler, İran Khodro Otomotiv işçileri ve ülkenin her yerindeki ücretliler! Bizim için yarattıkları ve sevdiklerimizi her gün ölüme ve yıkıma sürükleyen bu cehennem koşullarına son vermek sizin güçlü ellerinizde. Toplumun ve halkın gözü, üretim çarklarını durdurarak var olan cehenneme son vermek için bize bakıyor".

İranlı İşçilerin Özgür Sendikası'nın kadınların ezilmesine karşı proleter duruşu ve işçilerin mücadelelerinde merkezi bir rol üstlenmeleri arzusunun ifade etmedeki netliği takdire şayan olsa da, oraya ulaşmak için önerdiği yol, mevcut ayaklanmanın sınıflar arası karakteriyle ilişki

kurmanın zorluğundan kaynaklanan belirli bir kafa karışıklığına işaret ediyordu. "Mevcut felaket durumunun üstesinden gelmek, köklere inecek ve mevcut cehennemden kurtulmalarını sağlayacak nihai çatışmaya varmak için ücretli çalışanların diğer hareketlerle ve toplumdaki her özgürlükçü sesle birleşmesine bağlıdır".

Rejimi istikrara kavuşturma girişimleri

Mevcut kriz, her ne kadar öngörülemeyen gelişmelere yol açsa da, Ayetullahlar rejimini hızlı bir düşüşe neden olacak kadar zayıflatmayacaktır. Başka zamanlarda da yenilmenin eşliğine geldiği görülmüş ancak karşı devrimin yenilmez siperi olarak toparlanmayı başarmıştır.

"Devrim Rehberi" başta ABD olmak üzere dış komplolara veryansın ederken, işte bu noktada Büyük Şeytan'ın kendisinden yardım gelebilir. İran nükleer müzakereleri rejim için kurtarıcı bir müdahaleye dönüşebilir. Bu konuda hem burjuva hem de İran muhalefeti olmak üzere tüm partilerin net fikirleri var. İran Kürdistanı Demokrat Partisi Başkanı Mustafa Hicri'ye göre "Yeni bir nükleer anlaşma sadece İslamcı rejimin işine yarayacaktır, tıpkı 2015'te olduğu gibi, bu anlaşmanın ekonomik faydaları askeri projeleri ve füze programını genişletmek ve Devrim Muhafızlarının baskı aygıtını daha da güçlendirmek için kullanılmıştı".

Kısa bir süre önce ABD'nin arabuluculuğuyla İsrail ve Lübnan arasında, iki ülkenin kıyılarındaki gaz sahalarının araştırılmasına ilişkin bir anlaşma imzalandı. Bu, ABD'nin Orta Doğu'daki hakemlik rolünü yeniden üstlenme girişimidir. Son yıllarda Rusya'nın bölgedeki diplomatik aktivizmi ve askeri varlığıyla kısmen gölgelenen bir konumdu bu.

İran işçi sınıfının proleter olmayan hareketlerden kopması ve rejime tabi olmayı reddeden tüm İranlı işçi örgütlerinin birlikte ve diğer sınıflardan bağımsız olarak hareket edebileceği tek sınıflı bir sendikal cephe oluşturması gerekiyor. Sınıflar arası demokratik talepler için bile, proletarya ancak bağımsız hareket ederek, diğer sınıflarla karışmadan, mevcut ayaklanmanın liderliğini devralma noktasına kadar kendisini gerçekten bir kahraman haline getirebilir.

Kızıl Ekim'i izleyen dünya devrimci dalgası üzerinde doğan eski İran Komünist Partisi'nde, kısa sürede toplumsal devrim yanlıları ile yalnızca İngiliz müdahalesine ve Şah rejimine karşı mücadeleyle ilgilenenler arasında bir bölünme ortaya çıktı. Komünist Enternasyonal'in 2. Kongresi delegesi Sultanzade (Avetis Mikaelyan'ın takma adı, 1889-1938), kaçınılmaz bir çarpışma içindeki bu iki çizginin karakterlerini ve sonuçlarını çok net birkaç kelimeyle özetledi: "Tezlerin geri kalmış ülkelerdeki burjuva demokratik hareketinin desteklenmesini öngören noktası, kanımca, yalnızca bu hareketin başlangıç durumunda olduğu ülkelere atıfta bulunabilir. Öte yandan, on yılı aşkın bir deneyime sahip olan ya da hareketin halihazırda iktidarı elinde bulundurduğu ülkelerde tezlerin önerisini takip etmek, kitleleri karşı devrimin kucağına atmakla eşdeğer olacaktır. O halde sorun, burjuva-demokratik hareketlere karşı tamamen komünist bir hareket yaratmak ve sürdürmektir. Olgusal gerçekliğin başka türlü değerlendirilmesi talihsiz sonuçlara yol açabilir".

Bugün, Stalinizmin karşı-devrimiyle zafer kazanan milli-burjuva hareketlere destek tutumlarının mirasçıları İran solunun parti ve hareketleri iken, toplumsal devrimin gerçek savunucuları yalnızca Enternasyonal Komünist Partisi'nde örgütlüdür.

Amasra Maden Faciası: Kapitalizm Katletmeye Devam Ediyor

Türkiye'de yeni bir madenci katliamı işçi sınıfını vurdu. 14 Ekim günü, İstanbul'un 400 kilometre doğusunda, Bartın iline bağlı Karadeniz kıyısındaki Amasra ilçesinde bir maden ocağında patlama meydana geldi. Şu ana kadar 41 işçi hayatını kaybetti ve 11 işçi yaralandı. Bu, 13 Mayıs 2014 tarihinde 301 madencinin hayatını kaybettiği Soma faciasından bu yana yaşanan en ciddi maden faciasıdır.

Hayatta kalan madencilerin ve kurbanların yakınlarının ifadeleri, tünellerde en az 10 gün boyunca gaz olduğunu ortaya koymuştur.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kirli ve sahte dindarlığıyla işçilerin öfkesini bastırmak için madene koştu. İster demokratik ister otoriter yönetim biçimi olsun, işçi sınıfını baskı altında tutmak için kullanılan her burjuva rejiminin tipik özelliği olan bu ikiyüzlülük, rejimin halen maden işçilerini temsil eden sendikası, Türk-İş konfederasyonuna bağlı Maden-İş tarafından da onaylandı.

Maden-İş, tehlikeli düzeyde gaz yoğunluğundan şüphelenilen madenlerde üretimi durdurma yetkisine sahiptir. Ancak sendika liderleri patlamaların ardından bakanlarla birlikte bölgeyi ziyaret etmeyi tercih etti.

Bir kadın Erdoğan'a ateş püskürdü: 'Kardeşim bana 10 gün önce 15 gün önce burada gaz kaçağı var demiş. Bizi patlatacaklar demiş. Bu ihmal nasıl oldu?' Cevap, sermayenin daha yüksek karlar elde etmek için teknik personel üzerinde uyguladığı normal baskı ve rüşvette yatmaktadır; bu personele işe alındığından beri iltimas ve himaye ile rüşvet

verilmiştir. Üretimin kesintiye uğramaması ve dolayısıyla karın azalmaması için, madenciler gaz varlığına rağmen, önceden yeterli havalandırma yapılmadan kuyulara gönderilmektedir. Teknisyenler ölçüm verilerini gizler.

Yeni katliam, devlet işletmelerinde liyakat esasına göre yapılmayacak olan işe alımlarla ilgili tartışmaları başlattı. Ancak devlet sermayeden bağımsız değildir, onun aracıdır. Bu nedenle yolsuzluk, işçi sınıfı tarafından yok edilmesi gereken burjuva devletinden çıkarılamaz. Bu, kapitalist toplumda günümüz teknolojisiyle kolayca çözülebilecek sorunlar yüzünden bu kadar çok işçinin hayatını kaybettiği ne ilk olaydır ne de son olacaktır. Ancak bu, kapitalizm yürürlükte olduğu sürece, proleter sınıfın kar uğruna kandan pay almasını garanti ederek asla uygulanmayacak ya da kısmen uygulanacaktır.

Türkiye'de de madencilerin, her şeyden önce, kendilerini rejim sendikacılığının kontrolünden kurtarmak ve bu üretim tarzı içinde işçi sınıfına her zaman yağın darbeleri savuşturmak için kendilerini gerçek sınıf sendikalarında örgütlemek gibi zor bir görevi vardır.

Enternasyonal Komünist Partisi'nin görevi işçilere bu yolu göstermek ve Türkiye'de DİSK ve KESK gibi mücadeleci sendikalar içinde mevcut liderliklerin oportünizmine karşı mücadele etmektir.

Ukrayna Savaşında Son Durum

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın işgalini ilan ettiği konuşmasının ardından ulusa seslendiği ilk konuşmasında, (300,000 yedek askerle ilgili) kısmi seferberlik ilan etti ve önümüzdeki günlerde Luhansk, Donetsk, Herson ve Zaporizja'da Rusya yanlıları tarafından düzenlenen Rusya'ya ilhak referandumlarını desteklediğini açıkladı. Putin ayrıca Batı'yı 'nükleer şantaj' yapmakla ve Rusya'yı yok etmek istemekle suçladı ve ekledi: 'Kendimizi savunmak için elimizdeki tüm araçları kullanacağız'.

Bu, Rusya'nın Harkiv ve Herson bölgesindeki Ukrayna saldırısına verdiği yanıtıdır.

'İsyancı' cumhuriyetlerin Rusya'ya ilhakı aslında Rusya Federasyonu'nun askeri politikasında belirleyici bir değişikliğe neden olacaktır çünkü tıpkı Kırım'da olduğu gibi Rusya topraklarının ayrılmaz bir parçası haline geleceklerdir. Birkaç gün önce gelen haberlere göre ilhak, bu bölgelerden savaşçı gönüllülerin de Rusya Silahlı Kuvvetlerine dahil edilmesini ve bunun tüm sonuçlarını beraberinde getirecektir.

Kırım'daki 300,000 yedek asker (mobil rezervin %1.1'inden daha azı) seferber edilmesi, esas olarak savaş deneyimi ve askeri eğitim uzmanlığı olan ve üç ila altı aylık eğitimden sonra cepheye gidebilecek vatandaşları ilgilendirecektir. Bu kısmi seferberlik, Ukrayna'da konuşlu Silahlı Kuvvetlerin temel sorunu olan sayı yetersizliğini çözecek ve şu anda cephede konuşlu kuvvetlere biraz nefes alma alanı sağlayacaktır.

Duma ayrıca Rus Ceza Kanunu'nda yapılan ve özellikle 'seferberlik', 'sıkıyönetim', 'savaş zamanı' ve 'silahlı çatışma' durumlarında asker kaçakları ve yoklama kaçaklarına yönelik cezaları ağırlaştıran değişiklikleri de onayladı.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Semerkant zirvesinden dönüşünde, belki de uluslararası medyanın ilgi odağı olmaya devam etmek için, Putin'in Ukrayna ile barış görüşmelerine hazır olduğunu açıkladı, ancak son zaferlerle cesaretlenen Ukrayna hükümeti Kırım dahil işgal altındaki tüm toprakların Ukrayna'ya iadesini talep etmeye devam ederken, Rusya Donetsk ve Luhansk bölgelerini ilhak etme yolunda ilerlediği için ciddi görüşmelere hızlı bir şekilde ulaşma ihtimali yok gibi görünüyor.

Ukrayna taarruzu

Ukrayna'nın Eylül ayı başındaki taarruzu, Harkiv'in kuzeydoğu bölgesinde, yaklaşık 8,000 kilometre karelik bir alanın yeniden ele geçirilmesini sağladı.

Herson bölgesinde ilan edilen Ukrayna karşı saldırısı, Ukrayna Kuvvetlerinin Rus ve yardımcı birlikler (ayrılıkçı milisler ve Wagner paralı askerleri) karşısında ABD istihbaratının çalışmaları sayesinde elde ettiği 8'e 1 oranındaki açık sayısal avantajdan yararlandığı Harkiv bölgesine girmeyi kolaylaştırmak için mükemmel bir saptırmaydı.

Ukrayna'nın karşı saldırısı son aylarda ABD ve Birleşik Krallık askeri ve istihbarat liderliği ile yakın koordinasyon içinde organize edildi. Amerikalılar ve İngilizler komuta merkezleri, mühimmat depoları ve Rus askeri altyapısının diğer düğüm noktaları hakkında bilgi sağladılar. Silahların çoğunu Washington sağladı (bu yılın başından beri toplam

değeri 15 milyar doların üzerinde). Binlerce Ukraynalı asker İngiltere, Almanya ve diğer ülkelerde eğitildi. Görünüşe göre operasyonları İngiliz özel kuvvetleri koordine etti.

Uzun zamandır duyurulan ve Eylül ayı başında tüm hızıyla başlayan Herson'a doğru taarruz, iyi donanımlı Rus savunmasının güçlü direnişiyile karşılaştı ve Ukrayna saflarında hakkında çok az şey bildirilen ağır kayıplara neden oldu.

Bunun yerine 9 Eylül'de kuzeydoğuya doğru gizlice başlatılan ikinci taarruz, sadece zayıf bir Rus savunmasıyla karşılaştı (üstelik bu savunmanın bir kısmı güneye yönlendirilmişti) ve bu nedenle hızlı bir ilerlemeye yol açtı.

Rusya'nın Tepkisi

Batı'da aşırı bir coşku yaşanırken, Rus analistler ve stratejistler arasında çatışmanın dizginlerinin hala Moskova'nın elinde olduğuna dair yaygın bir kanaat var. Moskova'da, sahadaki durum giderek daha karmaşık hale geliyorsa, bunun yalnızca NATO'nun Kiev'e giderek daha açık bir şekilde verdiği desteğe bağlı olduğunu ve savaşa devam etmek için daha fazla neden olduğunu söylüyorlar.

Ruslara göre bu Rusya ile NATO arasında bir savaş ve bu nedenle varoluşsal bir tehdit oluşturuyor: bir yenilgi düşünülemez. NATO'nun derin müdahalesi, New York Times'ta en az iki makalede alıntılanan Pentagon'un kendi kaynakları tarafından da doğrulanmaktadır.

Ukrayna karşı taarruzunun başarılı bir şekilde sonuçlanması, esasen Rusya'nın sözde 'özel askeri operasyonunun' doğası gereği sahadaki Rus güçlerinin zayıflığından kaynaklandı. Kremlin

Ukrayna'da düşük profilli bir askeri taahhüt sürdürmek istediğinden, ülkede hala sınırlı sayıda asker konuşlandırıyor: 150,000, diğer kaynaklara göre 120,000 düzenli asker ve kendi kendini ilan eden Donetsk ve Luhansk cumhuriyetleri ile diğer birliklerden yaklaşık 50,000 asker.

Bu kuvvetler, kaçınılmaz olarak savunması zayıf noktalara sahip olan 1.000 kilometreden uzun bir cephede konuşlandırıldı.

Ukraynalılar tüm nüfusu seferber etmiş ve cephede, Harkiv bölgesinde, sadece Rosgvardia (Rus Ulusal Muhafızları) ve iki ayrılıkçı cumhuriyetin askerlerinin bulunduğu ve söylenene göre 8'e 1'lik bir kuvvet oranına sahip bir noktada, iyi donanımlı ve yeni eğitilmiş binlerce asker konuşlandırmıştır.

Durumu not eden Rus askeri liderliği, kuvvetlerini daha savunulabilir bir cepheye çekmeye karar verdi. Ukraynalılar neredeyse hiç savaşmadan derinlemesine ilerlediler ama yine de Rus topçularının yoğun savunma ateşi karşısında çok sayıda kayıp verdiler. Hem verilen kayıplar hem de uzayan ikmal hatları nedeniyle, Kiev kuvvetleri muhtemelen bu hat boyunca itici güçlerini tüketti.

Bu durum iki tarafın şu anda içinde bulunduğu çıkmazı açıklayabilir.

Kremlin'in Donbass topraklarını yavaş yavaş geri alarak düşük yoğunluklu bir savaş yürütmeyi tercih etmesi, Kiev'in Batılı müttefiklerinin yeni silahlar göndererek ve daha fazla asker eğiterek insan ve malzeme kayıplarını telafi etmesine de olanak tanıyor.

Rus Genelkurmayı'nın Ukrayna'nın ilerleyişini durdurmak için tamamen seferber edilebilir tek güç

olan hava kuvvetlerine başvuracağı düşünülebilirdi, zira yeni birliklerin konuşlandırılmasının yasal olarak imkansız olduğu göz önüne alındığında, Rus hava operasyonlarının düzensiz ve sonuçsuz olduğu kanıtlandı. Bazı yorumculara göre bunun nedeni, Rus komutanların uçaklarını NATO tarafından sağlanan çok etkili silahlara sahip Ukrayna uçaksavar hareketına maruz bırakmaktan korkmaları.

Kiev'in yenilenen kararlılığı, müzakere şansının yokluğu ve Rusya'nın son yenilgisinden sonra askeri prestijini yeniden tesis etme ihtiyacı, ilgili tüm aktörleri çatışmanın olası bir tırmanışına ve buna bağlı ekonomik savaşın uzamasına doğru itiyor.

Askeri açıdan, Rusya Silahlı Kuvvetleri ilk tepki olarak Harkiv ve Kremençuk termoelektrik santrallerini bombaladı ve Zaporizja nükleer santralının son reaktörünün kapanmasını çaresizce izleyen Ukrayna'ya daha fazla enerji sıkıntısı ekledi.

Moskova'nın stratejisi açık: Kiev'in elektriğini soğuk mevsimin kapısında keserken, işgal altındaki topraklar Rusya Federasyonu'nun elektrik şebekesine bağlı olmanın avantajını yaşayacak.

Ancak askeri açıdan yeterli bir karşılık verebilmek için Rusya'nın bu savaşın seyrini değiştirebilecek daha belirgin bir savaş çabası sürdürmesi gerekecek.

Herson cephesinde

14 Eylül akşamı Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetleri, Kryvyi Rih kasabası yakınlarındaki Inhulec Nehri üzerindeki bir barajı bombaladı. Barajın çökmesi bir kaza değil, kasıtlı bir saldırının sonucuydu. Rusların amacı nehrin güney bölümündeki su seviyesini yükselterek geçişi

engellemekti. Herson karşı taarruzuna katılan Ukraynalı askerler sadece ilerleyişi engellemek zorunda kalmadılar, aynı zamanda batı yakasında kalan birliklerin büyük kısmıyla bağlantıları kalmadığı için su yolunun doğusunda kısmen mahsur kaldılar. Inhulec nehri boyunca artan su akışı Ukrayna askeri dubalarını bir anda yok etti.

Rivista Italiana Difesa'ya göre Moskova uzun Ukrayna sınırına yeni birlikler yığıyor.

Bunlar Rus Ordusu'nun seçkin birliklerinden biri olan 4. Muhafız Zırhlı Muhafız Tümeni'ne bağlı birlikler olacak. Böyle bir birlik genellikle Moskova bölgesinde konuşlandırılır ve stratejik bir yedek olarak faaliyet gösterir. Ukrayna sınırına yakın konuşlandırılmış olması, olası ana eylem hatlarından birinin buradan güneye ilerlemek ve ayrılıkçı Donbass'a yakın Ukrayna birliklerini kesmek için gelişebileceğini gösteriyor. Moskova bu kuvvetlerle daha fazla bölgeyi tehdit edebilir ve Ukrayna Kuvvetlerini Rusya ve Belarus sınırının esasen her bölgesini 'germeye' ve garnizonlaştırmaya zorlayabilir, çünkü başkentin kendisine yönelik tehdit ihmal edilebilir olmaktan uzaktır

Ancak bu, Rusya'nın tüm ülkeyi işgal etme niyetinde olduğu anlamına gelmiyor. Sahadaki kuvvetler, özellikle söz konusu bölgenin büyüklüğü ve Dinyepr nehrinin batısında karşılaşılabilecek düşmanlık göz önüne alındığında, böylesine karmaşık ve büyük ölçekli bir eylem için yeterli değildir.

O halde, amacı Donetsk'i (hala Ukrayna topçu ateşi altında) güvence altına almak ve Dinyepr'in doğusundaki Batı Donbass olarak adlandırılan bölgenin bir kısmını ve liman kenti Mariupol, Herson, Harkiv vb. şehirler gibi bazı stratejik düğüm noktalarını kontrol altına almak olan sınırlı bir eylem

öngörmek daha olasıdır. Üstelik anadili Rusça olanların oranının yüksek olduğu düşünülürken düşmanlığın daha düşük olabileceği bölgelerdir bunlar.

Bu şekilde Moskova, Ukrayna'daki güvenlik tamponunu genişletirken aynı zamanda maden zenginliği açısından çok önemli bir bölge üzerinde tam kontrol sağlayabilir.

Savaşın iktisadi gerçekliği

Ancak bu savaş yedi aylık olmasına rağmen belirsizliğini ve paradokslarını yitirmiş değil.

Birkaç gün önce Ukraynalılar, Rus birliklerinin Donbass'ta Lysyçansk'ın kuzeyinde yer alan Kremınna ve Luhansk bölgesindeki Severodentsk'te önceki gün yitirdikleri kontrolü yeniden ele sağladıklarını itiraf ettiler; ancak şehir merkezi Kiev birlikleri tarafından fiilen işgal edilmemişti.

Kiev kaynakları aynı şeyin Starobilsk ve Svatove'de de yaşandığını, Rusların Donbass topraklarına nüfuzlarını pekiştirmelerine olanak sağlayacak yerleşim yerlerini Ukrayna birlikleri kontrol altına almadan geri dönebildiklerini teyit ediyor.

Yine çelişkili unsurlar söz konusu olduğunda, Rus Gazprom şirketi 17 Eylül'de Ukrayna topraklarından boru hattıyla geçen Rus gaz arzının 42.4 milyon metreküp olduğunu bildirdi. Rus enerji şirketinin basın ofisinin belirttiği üzere, Ukrayna 11 Mayıs'tan bu yana Rus güçlerinin kontrolü altında bulunan Sokharanivka (Luhansk) giriş istasyonundan gaz sevkiyatını bir kez daha reddetmemiş olsaydı, bu rakam daha fazla olacaktı.

Gazprom, Kiev'in kontrolü altında olduğu için kabul

ettiği Sudzha giriş noktası üzerinden tüm ihracat hacimlerinin transferinin teknik olarak imkansız olduğunu belirtti. Her şeye rağmen Rus şirketi Avrupalı tüketicilere karşı tüm yükümlülüklerini yerine getirdiğini ve tüm transit hizmetleri için ödeme yaptığını iddia ediyor.

Nitekim 7 ay süren savaşın ardından, Avrupa Birliği'nin Moskova'ya yönelik yaptırımları yenilemesine ve Kiev ile Ukrayna'yı silahlandırıp finanse etmesine rağmen, Ukrayna'dan geçen ve Avrupa ülkelerine enerji sağlayan doğalgaz boru hatlarını henüz kimse vurmadı ya da kapatmadı.

Mali ve enerji cephelerinde bile belirsizlikler var: Ruslar Ukraynalı düşmanlarına AB'ye sattıkları gaz için transit geçiş hakkı öderken, AB çatışmanın başladığı 24 Şubat'tan bu yana Moskova'nın enerji ihracatından elde ettiği 158 milyar avronun 85 kadarını Ruslara ödedi.

Dolayısıyla önümüzdeki aylarda enerji ve ekonomik bir çöküş riskiyle karşı karşıya olan Avrupa, bir yandan Ukraynalıları silahlandırıp Ruslara yaptırım uygularken, diğer yandan enerji alımlarıyla Rusya'nın Ukrayna'daki askeri hareketini finanse etti ve etmeye devam ediyor.

NATO'nun müdahalesi

Kuzeydeki muzaffer Ukrayna karşı taarruzu, ABD'nin savaş çabalarının kontrolünü kısmen ele geçirdiğini belgeliyor.

Amerika'nın son Ukrayna karşı saldırısındaki kilit rolünü açıkça gösterme kararı, Moskova'ya yönelik bir provokasyon, Kremlin'i daha fazla askeri müdahaleye itmek için tehlikeli bir girişim gibi görünüyor.

Yaz aylarında Kiev ve Washington arasında sert bir çekişme yaşanmış gibi görünüyor. Ukraynalılar silah ve para yardımının faydasız olmadığını göstermek için Rusları yenilgiye uğratmak istiyordu.

Amerikalılar ise müttefiklerinin kesin bir darbeyi boşa harcamamasını istiyor ve özellikle Moskova'nın kırmızı çizgilerine dokunmak istemiyordu. Bu yüzden Ukraynalıları sadece Herson'a odaklanmaktan caydırdılar. Sadece düşman birlikleri tarafından daha sıkı korunduğu için değil, aynı zamanda Kırım için bir tampon görevi gördüğü için. Kuzeyde Harkiv'in etrafındaki topraklar 2014'te ele geçirilen yarımadanın etrafındakilerden daha az stratejik.

ABD hükümeti Kiev'e sert baskı yapıyor, Rusya'nın hamleleri hakkında Ukraynalılardan daha fazla şey bildiğinden şikayet ediyordu. Ordularının gerçekten toprak kazanma kapasitesine sahip olduğuna dair şüphelerini dile getirdi. Uzun menzilli silahların kötüye kullanılmasını önlemek için Dnepr kıyılarına bir general gönderdi. Her halükarda, Amerikan silahları, istihbaratı ve planlaması olmasaydı, Harkiv ayaklanması mümkün olmazdı.

Karşı taarruzun başarısını kabul etmekle birlikte, mevcut üst düzey Pentagon ve Beyaz Saray yetkilileri Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nin Rusya'yı savaş öncesi çizgiye geri getirme kabiliyeti konusunda şüphelerini dile getirerek ihtiyatlı olunması çağrısında bulundular.

Kiev'in uzlaşmaz tutumu, Ukrayna proletaryasının takdirini kazanmaya devam edecek gibi görünmüyor. Harkiv bölgesinden (ve işbirlikçilerinden) çok sayıda tahliye edilen kişi bu saatlerde Rusya topraklarına doğru ilerliyor ve sınır noktalarında kilometrelerce uzunluğunda kuyruklar

oluşturuyor. Zaten askeri malzeme sevkiyatıyla meşgul olan, ekonomik ve enerji sıkıntısı çeken Batı Avrupa, mağdur ulusun acil sosyal sorunlarını (ısınma ve elektrik) görmezden gelebilir ve temel altyapısının gelecekte yeniden inşasına kulak tıkayabilir.

Türkiye'nin rolü

Bu savaş krizinin merkez ülkelerinden biri de Türkiye'dir. Türkiye, bir barış anlaşmasına varılması amacıyla diplomatik faaliyetlere büyük enerji harcayan tek hükümettir.

Şanghay İşbirliği Örgütü'nün (ŞİÖ) son Semerkant zirvesinde Türkiye örgüte katılma isteğini dile getirdi, ancak zirveye katılan tek NATO üyesi ülke olduğunu ve kabul edilmesi halinde her iki örgüte de üye olacak tek ülke olacağını fark etmemek zor.

Ankara'nın Rusya'ya yaptırım uygulamadığı, Ukrayna'ya silah sattığı (hibe etmek yerine) ve Rusya'dan S-400 uzun menzilli hava savunma bataryaları satın aldıktan sonra Çin, Rusya ve İran'la birlikte bir güvenlik örgütüne katılacağı düşünüldüğünde bu hiç de önemsiz olmayan bir 'ayrıntı': üstelik kimse NATO'dan ayrılmasını istememişken. Uluslararası diplomaside 'kurallara' saygının oldukça esnek olduğu görülüyor.

Türkiye, Rusya'ya karşı yaptırım uygulamama kararını ve savaşta arabuluculuk rolünü, özellikle de gaz tedarikinde daha düşük fiyatlar elde etmek için kendi yararına kullanmaya niyetli.

Erdoğan, Putin'i ikna etmek için Balkanlar gezisi sırasında Batı'ya karşı sert sözler sarf ederek Kiev'i destekleyen ülkeleri Rusya'yı kışkırtmakla ve Moskova'ya karşı uygulanan yaptırımlar nedeniyle

devam eden enerji krizinden sorumlu olmakla suçladı, ancak 20 Eylül'de Erdoğan'ın kendisi Rusya'nın Kırım da dahil olmak üzere işgal ettiği tüm toprakları Ukrayna'ya iade etmesi gerektiğini açıkladı.

Yaptırımlar, Türkiye Cumhurbaşkanı'nın Rus sermayesini ülkesine yönlendirmesini sağladı ki bu da Merkez Bankası'nın yabancı rezervlerini yenilemek ve mali piyasalarda Türk lirası satın alabilmek için faydalı oldu. Batı'nın uyguladığı yaptırım rejimi, Ukrayna'nın işgalinin ardından %60 oranında artan Türkiye'nin Federasyon'a ihracatında da artışa yol açtı.

Ancak Rusya ve Türkiye'yi birleştiren para akışları arasında, Rus Devlet şirketi Rosatom'a emanet edilen bir proje olan Anadolu'daki ilk nükleer santralin inşası için Moskova tarafından ödenen 20 milyar da var. Santral, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ülkeyi ithalatçı konumdan bölgesel bir enerji merkezine dönüştürme hedefi doğrultusunda Türkiye'ye dış pazardan daha fazla bağımsızlık sağlayacak.

ABD Kongresi'nin kendisine F16 savaş uçakları sağlama konusundaki isteksizliği karşısında Türkiye, Kongre'yi Yunanistan'ın yanında yer almakla suçladı ve acil ihtiyaç duyulan uçakların alımı için Rusya'ya yönelmekle tehdit etti.

Almanya'nın tutumu

Ukrayna Başbakanı Eylül ayı başında Alman Şansölyesi Scholz ile görüştüğünde, Almanya'nın Ukrayna'ya PzH-2000 kundağı motorlu topların yanı sıra modern zırhlı araçlar da göndermesini talep etti. "ABD'den Abrams tankları, Almanya'dan ise Leopard 2'ler bekliyoruz".

Ancak 6 Eylül'de Almanya Başbakanı Olaf Scholz Kiev'e ilave ağır silah gönderilmesi talebini geri çevirerek ilave topçu araçlarının tedarikini ve özellikle de Kiev'in bel bağladığı Leopard 2 tanklarının teslimatını reddetti.

Savunma Bakanı Christine Lambrecht 30 Ağustos'ta Berlin silahlı kuvvetlerinin ekipman tedarikiyle ilgili olarak 'Alman silahlı kuvvetlerinin ulusal ve ittifak savunmasını garanti altına almak için mevcut tüm ekipman ve silahlara sahip olması gerektiğini' belirtti.

Bu, Berlin'in artık Kiev'e silah tedarik etme niyetinde olmadığı anlamına gelmiyor, ancak Ukrayna'nın ihtiyaçlarının savunma sanayine verilen siparişler ve sözleşmelerle karşılanabileceğini, ancak bunun da birkaç yıllık teslimat süreleri gerektirdiğini ifade ediyor.

Ancak yeni üretilen Leopard 2A7'nin tedarikinin reddedilmesi, Berlin'in Moskova ile zaten çok gergin olan ilişkileri daha da kötüleştirmek istemediği hipotezine de yer bırakıyor.

Almanya'nın kararlarını etkileyen Rus doğalgaz alımları olabilir. Corriere della Sera'nın da belirttiği gibi, fiyatların acil olduğu bu aylarda Almanya Rus gazı için Avrupa'nın geri kalanından çok daha az ödüyor. Örneğin geçtiğimiz Haziran ayında Almanya'nın Gazprom'dan aldığı gazın birim maliyeti, AB'nin geri kalanının ve İtalya'nın aynı ürün için ödediğinin ortalama üçte biri kadardı.

Corriere sell Sera, 'Kuzey Akım 1 ve 2 doğalgaz boru hatlarına ilişkin anlaşmalar ve Almanya'nın en büyük depolama merkezinin 2015'te Gazprom'a satılması bağlamında Alman sözleşmelerinin özel muameleden yararlandığını' öne sürüyor.

Geçtiğimiz günlerde Il Giornale'de yayınlanan bir makalede 'Ukrayna'nın işgalinden sonra Almanya'nın Moskova'dan gaz tedarikine ilişkin çerçeveye anlaşmalardan tek taraflı olarak çekilmediği gibi Rusya'nın da aynı şeyi yaptığını görmediği' belirtiliyordu. Elbette Rusya enerjiyi bir silah olarak kullanıyor - Temmuz ayında Kuzey Akım üzerinden gaz tedarikini üçte iki oranında azalttı ve Baltık boru hatlarını sık sık kapatmayı bir silah olarak kullanıyor - ancak Almanya bir fiyat saldırısının kurbanı değil'. Makale ayrıca jeopolitik ve aynı zamanda psikolojik bir etkinin ağırlığını da ekliyor: Rusya'nın Berlin'e daha yüksek fiyattan satış yapmak için hiçbir teşviki yok, çünkü tam da bu kalan bağımlılık payının korunması, kışın Almanya'ya karşı en büyük şantaj silahı olabilir.

Rusya Enerji Bakanı Nikolai Shulginov da geçtiğimiz günlerde hammadde fiyatlarına tavan koyan ülkelere gaz ya da petrol satmanın 'imkansız' olduğunu söyledi. Shulginov bir televizyon röportajında 'Kesinlikle maliyetine ya da maliyetinin altında satış yapmayacağız' dedi. Bu bağlamda Berlin'in İtalyan hükümetinin talep ettiği gibi gaz fiyatlarına tavan getirme konusunda neden isteksiz olduğu anlaşılabilir.

Avrupalıların Kiev'e hala tedarik edebilecekleri ağır silahlar meselesi sadece Almanya'yı değil, hizmette olan ya da depolarda bulunan ve kendi birliklerini 'silahsızlandırmadan' satılabilecek ekipman fazlasını tüketmiş olan tüm NATO üyelerini ilgilendiriyor. Bu sorun aynı zamanda halen Rus/Sovyet tipi tankları, savaş araçlarını ve topları sıraya dizmiş ya da yedekte tutan ve halihazırda büyük ölçüde Ukrayna'ya aktarılmış olan Doğu Avrupa ülkelerini de ilgilendirmektedir.

Askeri alanda Rusya-İran işbirliği

Göz ardı edilmemesi gereken ve Moskova ile mükemmel ilişkilere sahip olmaya devam eden bir diğer ülke de İran'dır. Birkaç ay önce Rusya ve İran arasında 20 yıllık bir güvenlik ve savunma işbirliği anlaşması imzalandı

Bu anlaşma Tahran'ın 10 milyar doların üzerinde Rus silahı satın almasına yol açtı: İstek listesinde 24 Sukhoi Su-35 savaş uçağı ve iki batarya S-400 uzun menzilli hava savunma sistemi vardı.

Rus Silahlı Kuvvetleri'ne İran'dan insansız hava aracı tedarik edildiğine dair yakın zamanda belgelenen kanıtlar göz önünde bulundurulduğunda, Rusya-Ukrayna çatışmasında ortaya çıkan bir başka işbirliği işaretini unutmadan, iki ülke her zamankinden daha fazla sayıda sektörde (başta savunma olmak üzere) birlikte çalışıyor gibi görünüyor.

Orta Asya'da Rusya için sorun

Ukrayna'daki savaş çabaları Rusya'nın Orta Asya'ya olan bağlılığını ve odağını zayıflatıyor (Tacikistan'da konuşlandırılan birliklerin bir kısmı Ukrayna'da konuşlandırıldı), her ne kadar Putin Ukrayna'da 'silahlı kuvvetlerin sadece bir kısmıyla savaşıyoruz' açıklamasını yapmış olsa da.

Tacikler ve Kırgızlar arasındaki sınır çatışmalarından Ermeniler ve Azeriler arasındaki çatışmalara ve Gürcü milliyetçi çevrelerinin Rusya tarafından korunan Kuzey Osetya'nın kontrolünü ele geçirmek için askeri hareket baskısına kadar eski SSCB'de yeni gerilim yataklarının açılmasını destekliyor gibi görünen bir bağlam söz konusu. Bunlar Rusya'nın Ukrayna'daki angajmanından faydalanmak isteyen kargaşanın açık işaretleri.

Çin, Orta Asya'daki eski Sovyet cumhuriyetlerine sadece ekonomik olarak değil, siyasi ve askeri olarak da nüfuz etme isteğini teyit etti ve Kazakistan'ın güvenliğini 'dış (yani Rus) müdahaleye' karşı garanti etmeye hazır olduğunu söyledi. Kazakistan, Donetsk ve Luhansk Halk Cumhuriyetlerini tanımama noktasına varacak şekilde Kiev'e karşı Rus askeri müdahalesine soğukluk gösterme konusunda kendisini diğerlerinden daha fazla ayıştıran eski Sovyet Devletidir.

Orta Asya'nın bu geniş bölgesinde, birçok alanda işbirliğinin genişletilmesine ve ABD ve müttefiklerinin baskısına karşı kendilerini savunma ortak ihtiyacına rağmen Rusya ve Çin arasındaki zıtlıklar artmıştır.

Çin ve Hindistan'ın konumu

Pekin, özellikle Tayvan konusundaki son çatışmalardan sonra Çinliler tarafından da bir tehdit olarak algılanan ABD ve müttefiklerine karşı Rusya'yı destekliyor ancak bu, iki gücün Ukrayna'da devam eden savaşı ve özellikle de ilgili makro-ekonomik sonuçlarla birlikte uzamasını da etkileyen farklı çıkarlara sahip olmadığı anlamına gelmiyor. Ancak bize öyle geliyor ki bu farklılıklar Batı basınında yazıldığı gibi iki ülke arasında bir 'donmaya' yol açmış değil.

Görünen o ki Çin Rusya'ya silah tedarik etmedi, ancak iki ülke arasındaki askeri işbirliği kesinlikle arttı. Rusya, Çin'e çok sayıda teknoloji ihraç etmeye devam ediyor ve Pekin'in silahlı kuvvetleri, Moskova'nın müşterileri olmanın yanı sıra, Rus ürünlerinden başlayarak birçok silah sistemi, platform, motor ve diğer bileşenleri geliştirdi. Semerkant zirvesinin ardından Rusya Güvenlik

Konseyi ve Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Politbüro liderleri, ortak tatbikatları ve en kritik senaryolara dikkati arttırarak askeri ve güvenlik işbirliğini güçlendirmek için bir araya geldi.

Savaşın devam etmesi halinde, enerji krizinden en çok etkilenecek olanın Avrupa ülkelerinin ekonomileri olacağı ve bunun da halihazırda devam etmekte olan ekonomik krizin olumsuz etkilerine ekleneceği açıktır. Enerjiye Avrupa'dan çok daha az para ödeyen diğer sanayileşmiş ülkeler için küresel piyasalarda yeni kotalar elde etmek için önemli fırsatlar olabilir, ancak Çin ve Hindistan'ın Avrupa'da önemli ticaret ve yatırımları var ve Avrupa ülkelerinin ekonomik çöküşünün iki Asya devinin büyümesini de baltalayacak küresel bir durgunluğa yol açabileceği göz önünde bulundurulduğunda önemli bir zarar riskiyle karşı karşıyalar. Bu nedenle çatışmanın sona ermesi için bastırıyorlar.

Ancak Rusların ve Çinlilerin stratejik hedefi, Batı'nın nüfuzuna güçlendirilmiş askeri anlaşmalarla karşı koymayı, mali ve ticari işbirliğini güçlendirmeyi ve doların küresel ekonomideki hegemonyasıyla mücadele etmeyi amaçlayarak ABD'nin tek kutuplu sistemini (bağımsız jeopolitik özneler rolünü üstlenemeyeceklerini kanıtlayan Avrupa Devletlerini de kapsayan) durdurmaaktır.

Rusya, Asyalı ortaklarının aksine, sadece Avrupa'nın bol miktarda Rus gazı olmadan ekonomik olarak ayakta kalamayacağını farkında olduğu için değil, aynı zamanda muhtemelen enerji krizinin bu kış birçok Avrupa hükümetini yalpalatacağını ve bunun Ukrayna'yı silahlarla desteklemeye devam etme kabiliyetini ve isteğini ve NATO'nun iç istikrarını zayıflatabilecek ve ABD ile Atlantik'in bu yakasındaki müttefikleri arasında olası çatlaklara

neden olabilecek sonuçlar doğuracağını tahmin ettiği için de savaşı sürdürmekte çıkar sahibi olabilir

Bu nedenle Rusya'nın Ukrayna cephesinde oyalanmakta her türlü çıkarı var gibi görünüyor ve Putin'in Semerkant'ta "özel askeri operasyonun devam edeceğini" ilan ederek Moskova'nın "değişmeyen hedeflerine ulaşmak için acele etmediğini" eklemesi tesadüf değil.

Çin zaman istiyor ve savaşta frene basıyor

Çin ve Rusya son yıllarda ABD ve Batı'nın küresel hakimiyetine karşı ortak stratejik eylemlerle sonuçlanan "sınırsız" bir dostluk - ittifak değil - içinde yakınlaştı: ancak Kremlin'in son hamleleri Pekin'de durumun kontrolden çıkabileceğine dair güçlü korkular yarattı ve bu da kaçınılmaz olarak ilişkileri soğuttu.

Bu nedenle Pekin, Kremlin şefinin konuşmasını ve kısmi seferberlik ilanını hoş karşılamadı. Bir ÇKP gazetesi olan Global Times'ın başyazısına göre bağımsız cumhuriyetlerin ilhakı Moskova'ya Rus topraklarını korumak için nükleer silah kullanma tehdidinde bulunmak üzere yasal bir bahane verecektir. Makale daha sonra krizin sorumluluğu konusunda ABD ve NATO'ya yönelik alışılagelmiş eleştirileri bir kenara bırakarak 'savaşın ölçeğinin hala yönetilebilir olduğu bir aşamada Ukrayna'daki duruma acil bir fren yapılması' çağrısında bulunuyor. İhtiyaç duyulan şey Rusya ve NATO arasında tırmanan bir hesaplaşma yerine ateşkes ve müzakerelerdir'. Çünkü başyazı, nükleer güçler arasında kazanan ve kaybeden olamayacağı sonucuna varıyor: 'Karşı tarafı tamamen ezmeye çalışan herkes ancak aptal olabilir'.

Kendisini henüz ABD ile doğrudan bir çatışmaya

hazır görmeyen Pekin, haklı olarak, savaşın devam etmesi ve derinleşmesinin, tüm büyük dünya güçlerini cehennemi bir döngüye dahil edecek şekilde genişlemesine yol açabileceğinden korkuyor. Bu nedenle Moskova'yı savaşın yürütülmesinde daha düşünceli ve ihtiyatlı olmaya çağırarak için tüm ağırlığını teraziye koyuyor. Pekin, özellikle askeri güç bakımından başlıca hasmı olan ABD'yi yakalamak için zaman kazanmalıdır. Bu açıdan bakıldığında, Ukrayna'daki savaş, farklı savaş makinelerinin işleyişini gözlemlemek için kesinlikle çok ilginç bir fırsat sunuyor ve muhtemelen Kremlin'in Silahlı Kuvvetleri, Çin'ininkileri de etkileyebilecek pek çok sorun gösterdi.

Sonuçlar

Rus hükümeti, Rusya içinde hala küçük pasifist gruplarla sınırlı protestolara ve Çinli dostundan gelen uyarılara rağmen kararlarından geri dönmeyi göze alamaz.

Ukrayna hükümeti ise ekonominin umutsuz durumuna, halkın yoksunluktan bitkin düşmesine ve yaklaşan kışa rağmen, ABD ve müttefik hükümetlerinin şimdilik reddettiği müzakereleri kabul etmeyi göze alabilir.

İlgili hükümetlerin iradesine göre savaş en azından kış mevsimi boyunca devam edecek ve bu süre zarfında iki ordu baharda askeri operasyonlara daha büyük bir ivmeyle devam etmeye hazırlanacaktır.

Ancak tüm bunların üzerinde, başlıca sanayileşmiş ülkelerdeki ekonomik ve enerji krizinin sonuçlarına ilişkin ve uluslararası proletaryanın yaşam ve çalışma koşullarının kötüleşmesine vereceği tepki gibi belirsizlikler bulunmaktadır.

Türkiye'de Burjuva Zulmü: Türk Tabipler Birliği ve Ekmek Üreticileri Sendikası Başkanları Tutuklandı

Kriz ülke ekonomisine giderek daha fazla hakim olurken, Türk devleti de ülkedeki baskı düzeyini artırıyor. Bu baskının son kurbanları Türk Tabipleri Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı ve Ekmek Üreticileri Sendikası Başkanı Cihan Kolivar oldu.

Fincancı, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin PKK gerillalarına karşı kimyasal silah kullandığı iddialarına ilişkin bir televizyon programında yaptığı açıklamanın ardından Ekim ayı sonunda tutuklanmıştı. Fincancı, iddiaların araştırılmaya değer olduğunu ve dahası ölen gerillaların görüntülerine dayanarak doğru görüldüğünü söylemişti. Cumhurbaşkanı Erdoğan bizzat Fincancı'yı hedef alarak sözlerinin bedelini ödemesi ve Türk Tabipler Birliği başkanlığından alınması gerektiğini söyledi. Savcılar ve polis hızla Fincancı'yı terör propagandası yapmakla suçlayarak onu tutukladı. Fincancı şu anda yargılanmayı bekliyor.

Kolivar Kasım ayı başında yine bir televizyon programında yaptığı açıklamanın ardından tutuklandı. Ekmeğin sağlıklı bir gıda olmadığını belirten Kolivar, Türkiye halkı gibi ekmele beslenen toplumların aptal olduğunu ve bu nedenle Türk hükümeti gibi liderleri seçtiğini söyledi. Kolivar, Türk halkına, cumhurbaşkanına ve ekmeğin kendisine hakaret etmekle suçlandı ve hapse atıldı. Kolivar, Fincancı gibi Türk milli devletini ifşa etmek yerine sadece mevcut Türk hükümetini rencide ettiği için kısa süre içinde serbest bırakıldı, ancak davası devam edecek.

Türk Tabipleri Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ile birlikte uzun süredir Devrimci İşçi

Sendikaları Konfederasyonu ve Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'nun yanında yer almasına ve sağlık sektöründeki grevlere katılmasına rağmen, gerçek bir sendikadan ziyade bir meslek örgütüdür. Bu nedenle, proleterlerin yanı sıra kendi muayenehaneleri olan doktorları da kapsamaktadır. Ekmek Üreticileri Sendikası da gerçek bir işçi sendikası değil, küçük fırın sahiplerinin bir örgütüdür. Fincancı ve Kolivar'ın açıklamaları kesinlikle sansasyonel olsa da, DİSK, KESK ve hatta Umut-Sen ve İşçi Hareketi Koordinasyonu benzeri daha militan küçük sendikalar gibi gerçek işçi örgütlerinin liderleri yerine bu tür orta sınıf örgütlerinin liderlerinin hedef alınması, Türk hükümetinin işçilerin tepkisini kışkırtmaktan korkarak işçi sendikalarının liderlerini doğrudan hedef almaktan hala çekindiğini göstermektedir.

Fincancı, DİSK ve KESK'in diğer liderleri gibi, Kürt milliyetçileriyle ittifak halindeki bir siyasi partiye bağlı bir oportünisttir. Bu durum, Fincancı'nın açıklamalarıyla ciddi bir noktaya parmak bastığı gerçeğini görmemizi engellememeli ve Türk devletinin iddiaları soruşturmak yerine Fincancı'yı tutuklaması da analizine geçerlilik kazandırıyor. Kolivar da bir fırıncı olarak, daha iyi beslenen halklar çok daha iyi liderler seçmese de, birçok kişinin almakta zorlanmaya başladığı ekmeğin sağlığa zararlı olduğunu açıkça söylediğinde önemli bir noktaya parmak bastı.

Özellikle Fincancı'nın tutuklanması, solcu sendikalar, meslek örgütleri ve siyasi partilerden oluşan siyasi cephe gruplar olan yerel Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından birçok Türk ve Kürt kentinde protesto edildi. Kuşkusuz proletarya bu tür siyasi baskılara karşı çıkmalıdır. Ancak ileriye giden yol, sendikalar ve oportünist partilerden oluşan, burjuva zulmüne karşı demokratik protesto yolunu

izleyen, tepeden kurulmuş bir cephe değil, sınıf mücadelesi yöntemlerini kullanan, tabandan işçi örgütlerinin ve yalnızca işçi örgütlerinin gerçek sınıf temelli bir cephesidir.

Bosna Hersek'te Grevler ve Seçimler

Mevcut kriz Bosna Hersek'teki işçileri özellikle kötü etkilemiştir. Eylül ayı itibariyle enflasyon oranı %16,8 ile tüm eski Yugoslav ülkeleri arasında en yüksek seviyededir. Bosna Hersek Sendikalar Birliği tarafından yapılan analiz, asgari ücretin yaşam maliyetinin sadece %19'unu, ortalama ücretin ise sadece %38'ini karşıladığını ortaya koymaktadır. Kriz elbette sınıf mücadelesinde mütevazı ama göz ardı edilemeyecek bir canlanmaya yol açtı.

Sağlık işçileri

Tuzla Kantonunda çalışan 5000'den fazla sağlık çalışanı, ücretlerinin 2.51 KM/saatten (1.25\$/saat) 2.81 KM/saate (1.40\$/saat) yükseltilmesi talebiyle genel greve başlamıştı. Bu grev, Mayıs ayında yapılan ve hükümetin önce talepleri kabul ettiği ancak daha sonra daha düşük bir artış teklif etmeyi tercih ettiği grevi devam ettiriyor. Yeni grev ilan edilir edilmez kanton hükümeti grevi yasadışı ilan etti. İşçiler daha iyi ücret için mücadele etmeye devam ediyor.

Mayıs ayında Kanton 10'daki sağlık çalışanları da benzer bir grev gerçekleştirmişti. Grev, doktorları, hemşireleri ve yardımcı personeli (örn. hastane temizlikçileri) temsil eden üç sendika tarafından yönetildi. 26 Eylül'de, yardımcı personel sendikasının müzakerelere davet edilmedikleri ve imzalanan anlaşmanın kendileri için faydalı

olmadığı yönündeki iddialarına rağmen sendikalar toplu sözleşme imzaladı. Ancak bir gün sonra, kendi başlarına grev kararı aldılar.

Eğitim çalışanları

Batı Hersek'teki lise öğretmenleri toplu sözleşme için iki yıldır sürdürdükleri mücadeleyi devam ettirerek bir saatlik uyarı grevi yaptı. 21 Eylül'de Sırp Cumhuriyeti'nin başkenti Banja Luka'da 430 anaokulu çalışanı, 17 yıldır ücretlerinin sabit kalmasının ardından 50 KM (24,94 \$) ücret artışı için greve başladı.

Madenciler

Madenciler tarihsel olarak ve günümüzde Bosna Hersek'teki en militan sektörlerden biridir. Devlet elektrik şirketi Elektroprivreda BiH'e ait 7 madende çalışan madenciler, 2021 yılının sonlarında ve bu yılın Mayıs ayında düzenlenen kitlesel protestoların ardından, şirketin madenciler dışındaki tüm çalışanlarına tek seferlik 750 KM (374 \$) ödeme yapması nedeniyle uyarı grevi yaptı. Ertesi gün şirket madencilere de ödeme yapılacağını açıkladı.

Prijedor'da özel maden şirketi ArcelorMittal tarafından istihdam edilen madenciler de Zenica'daki iş arkadaşlarına Zenica şehir yönetiminin işçilere vergisiz ödeme yapılmasına izin vermesinin ardından bir kereye mahsus 1100 KM (549 \$) ödeme sözü verilmesi üzerine uyarı grevi yaptı. ArcelorMittal'e ait diğer tüm madenlerde de tüm işçiler ödemeyi alana kadar grevler devam edecek.

Seçimler

Tüm bu grevler, bir kez daha "ülke tarihinin en

önemli seçimi" olarak kabul edilen genel seçimlerin arka planında gerçekleşiyor. 1990'larda üç buçuk yıl süren kanlı emperyalist savaşın ardından, milliyetçi gerilimleri bastırmak için Dayton Anlaşmaları dünyanın en karmaşık siyasi sistemlerinden birini kurdu. Ülke, Sırp Cumhuriyeti ve Bosna Hersek Federasyonu olmak üzere iki entiteye bölündü ve üç kurucu halk (Boşnaklar, Sırlar ve Hırvatlar) ortaya çıktı. Devletin üç cumhurbaşkanı, her entitenin iki meclisi ve Federasyonun da bir dereceye kadar kendi kendini yöneten 10 kantonu vardır. 2 Ekim Pazar günü vatandaşlar tüm bunlar için oy kullandı.

Seçimler Boşnak ve Hırvat partiler arasında yıllarca süren gerginliklerin ardından geldi. Daha iyi bir resim çizmek gerekirse, Hırvat temsilciler için ayrılan koltuklara sadece Hırvatlar aday olabiliyor, ancak her milletten seçmen bu koltuklar için oy kullanabiliyor. Bu da bir milliyete mensup seçmenlerin diğer milliyetlerin temsilcilerini seçebilmelerini sağlıyor. Örneğin, cumhurbaşkanlığının şu anki Hırvat üyesi Komšić, oylarının çoğunu Hırvatların azınlıkta olduğu bölgelerden aldı. Bu durum, Bosna Hersek Hırvat Demokratik Birliği (HDZ) ve HDZ'nin Bosnalı Hırvat başkanı Dragan Čović liderliğindeki Hırvat partilerinin büyük tepkisine ve ardından Boşnakların Hırvatları azınlık haline getireceği ve Hırvatların anayasal haklarını kaybedeceği korkusuyla ulusal birlik çağrısı yapan bir kampanyaya yol açtı. Hırvatların sayısının azaldığı doğrudur, ancak bunun başlıca nedeni binlerce işçiyi batıya, Avrupa'ya göç etmeye zorlayan Hırvat burjuva, işçi karşıtı ekonomik politikalarıdır. BM Güvenlik Konseyi tarafından seçilen ve Dayton Anlaşmalarının uygulanmasını güvence altına alması gereken tartışmalı bir organ olan Yüksek Temsilcilik Ofisi'nin aracılık ettiği taraflar arasındaki müzakereler sürekli olarak başarısızlıkla sonuçlandı.

Sırp tarafına Bağımsız Sosyal Demokratlar İttifakı ya da SNSD hakim ve Milorad Dodik tarafından yönetiliyor. Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden önce bile Dodik ve diğer Sırp hükümet başkanları, Sırbistan'ın Bosna Hersek'ten ayrılmasına verdikleri destek ve sürekli tehditleri nedeniyle Batı'nın yaptırımları altındaydı. İşgalden bu yana Dodik, Putin'in Balkanlar'daki bir numaralı adamı olarak tanındı ve bu da EUFOR'un ülkede konuşlu asker sayısını artırmasına yol açtı.

Bugün sadece Bosna Hersek'te değil, tüm ülkelerde proletaryanın karşı karşıya olduğu durum, sürekli kriz, askeri müdahale tehditleri ve sürekli bölünmelerdir. O halde işçilerin bu kısır kriz döngüsünden kurtulmak için izlemesi gereken yol nedir? Cevap ne milliyetçi politikalarda ne de sözde "sivil" partiler tarafından desteklenen liberal ütopyacılıkta yatmaktadır. İşçi sınıfı kendisini ancak kendi sınıf organları içinde kendisi için mücadele ederek ve bu mücadele yoluyla ulusal, dini ve sektörel tüm bölünmelerin üstesinden gelmeyi öğrenerek kurtarabilir.

Afganistan Tarihi Üzerine

141. Genel Toplantı'da Sunulan Rapor

Afganistan'daki son olaylar partimize, orada kapitalizme geçişi sancılı ve gecikmeli kılan koşulları yeniden inşa etmemize olanak tanıyan bir tarih çalışmasını dayatmaktadır. Konunun karmaşıklığı ve tarih yazımında kullanılan kaynakların her zaman güvenilir olmaması, bu raporun genel toplantılarımızda sunduğumuz yarım kalmış raporlardan ziyade bir materyal derlemesi olmasını zorunlu kılmıştır.

Çalışmanın temalarını belirlemek ve yanıtlanması

gereken soruları formüle etmek zaman alacak ve birden fazla arkadaşın katılımını gerektirecektir. Kapitalizm öncesi toplumsal örgütlenmeyi araştırmayı ve özellikle kırsal kesimde yakın zamana kadar geri kalmış özelliklerini koruyan evrimini takip etmeyi içermektedir.

Başkent Kabil'i 15 Ağustos'ta yıldırım harekatiyle ele geçiren Taliban'ın siyasi ve askeri zaferi bizim için ilk soruyu oluşturuyor: "Kuran öğrencileri" kimlerdir? Yöntemimiz, karmaşık ve kendine özgü bir bölgede genel bağlamı akılda tutmalıdır.

Afganistan'da kendi merkezi devletini kurarak pazarları birleştirmek için mücadele eden bir milli burjuvazi yoktu. 19. yüzyılın ortalarında, ağırlıklı olarak kapitalizm öncesi bir toplum üzerinde bir devlet üstyapısının oluşumunu belirleyen, Batılı güçler arasındaki çarpışmaydı. Rusya, sıcak denizlere inmek için Orta Asya'da ilerliyordu; İngiltere ise tam tersi yönde, Çarlık emellerini kontrol altına almak için Hindistan hükümlerinden başlayarak ilerliyordu. Bu çekişme Afgan ulusal birleşmesini doğurdu. Devlet, onu kağıt üzerinde çizen İngiliz sömürge politikası tarafından belirlendi.

1919'a kadar tam bağımsızlığını kazanamayan Afganistan, 80 yıl boyunca ülkeye boyun eğdirmeyi başaramayan üç Anglo Afgan savaşının sonucuydu.

Demokratik Cumhuriyet, Nisan 1978'de gerçekleşen bir darbeyle ortaya çıktı. 1970'lerin ortalarında, imparatorlukların Orta Asya üzerindeki "Büyük Oyunu", İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki ilk ciddi ekonomik krizin bir sonucu olarak yeniden gündeme geliyordu. Geçtiğimiz 42 yıl boyunca Afganistan, kırsal nüfusun büyük bir kısmının kentleşmesine de neden olan bir sosyal çalkantı içinde bir savaştan

diğereine geçti.

İlk İngiliz-Afgan savaşı kısmi bir İngiliz zaferi ve yeni kurulan devletin himayesi ile sona ermişti. Emir Abdul Rahman'ın hükümdarlığı (1880-1901), umutsuz isyanları kanla bastıran Devlet gücünün merkezileşmesine tanık oldu. Amaç, bir kez vergi ödedikten sonra bölgeyi neredeyse tamamen özerk koşullar altında yöneten kabilelerin özerkliğini azaltmaktı.

Emirin başarısında, tampon bir devlet kurmayı amaçlayan İngiltere'nin sağladığı mali destek ve silahlar da etkili oldu. Bazı rakip Peştun aşiretlerinin Hindikuş'un kuzeyine yerleştirilmesi ve geniş arazilerde yerleşimci haline getirilmesi, kuzey Afganistan'ın Peştunlaştırılmasına katkıda bulunmuş ve bu politika, Çarlık propagandasına duyarlı Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan'la olan mevcut sınırlara yakın azınlık nüfusun ayrılıkçı hareketlerini durdurmada etkili olmuştur. Bu despotik yönelimli demografik politika, son derece pre-kapitalist bir karakteri korudu ancak devletin bütünlüğüne katkıda bulundu.

Abdurrahman bazı çekingen ekonomik ve sosyal modernizasyonlar gerçekleştirdi. 1883'te kadınları kocalarının ailesinin malı olarak gören ve kocalarının ölümü üzerine erkek kardeşleriyle evlenmeye zorlayan levirat kanunu kaldırıldı. Bugün bile bu uygulama devam etmektedir; 40 yıllık bir savaş döneminden sonra dul kadın sayısının çok yüksek olmasının bir sonucu olarak bugün de varlığını sürdürdüğü göz ardı edilemez. En az 70.000'i aileye gelir sağlayan 600.000 ila iki milyon arasında dul kadından bahsediyoruz. 1895'te kölelik kaldırıldı; 1891'de çeşitli yerel para birimlerinin birleştirilmesi için ilk girişim yapıldı. Eşkıyalığa karşı güvenli ulaşımın sağlanması için devletin enerjik çabaları ve

yollar, köprüler ve kervansaraylar inşa etmek için iddialı bir plan. Devletin iç ve dış ticaret üzerindeki kontrolü genişledi. Başta silah üretimi olmak üzere ilk atölyeleri kurmak için İngiliz ve Hintli uzmanlar işe alındı. İngiliz doktorlar 1895 yılında Kabil'de ilk kliniği açtı. Orta sınıfın ilk embriyoları Afganistan'da doğdu.

Encyclopædia Iranica'da şöyle okuyoruz: "Bir dizi ikili komisyon Afganistan'ın kuzeybatıda (1884-86) ve kuzeydoğuda (1895) Rusya ile, doğuda (1894-1896) Hindistan ile sınırlarını başarılı bir şekilde belirlemişti; ünlü Durand Hattı Afganistan'ın İndus Vadisi'ne ana erişim yollarının kontrolünü kaybettiğini doğruluyor ve Peştun irredentizmi sorununu yaratıyordu".

1905 yılında emiri İngiliz hükümetine bağlayan kişisel anlaşma yenilendi. Ülkenin modernizasyonu yoğunlaştı. İlk yün dokuma fabrikası Kabil'de kuruldu, ilk hidroelektrik santrali inşa edildi ve telgraf kullanılmaya başlandı. Ancak ülke hala son derece geri kalmış durumdaydı. En büyük başarıların elde edildiği alan eğitimdi: yenilikçi fikirleri küçük, ayrıcalıklı bir elit tabakaya yaymak, ekonomide, idarede ve orduda kapsamı mütevazı olsa da daha büyük ölçekte maddi değişiklikler yapmaktan daha kolaydı. 1909 yılında Türk öğretmenlerin görev yaptığı Askeri Okul açıldı. 1910 yılı civarında, müdürü bir Türk olan ve bulaşıcı hastalıklar için karantina ve çiçek aşısı üretimini başlatan kırk yataklı bir hastane açıldı. Kabil Nehri üzerinde ilk iki demir köprü ve Nilab üzerinde üçüncü bir köprü inşa edildi. Ancak 1912 yılına gelindiğinde Afganistan'da 30'dan fazla araba yoktu ve az sayıdaki sanayi atölyesi için makine taşımacılığı hala fillerle yapılıyordu.

Ceza hukuku açısından, ölüm cezasına

çarpıtılanların içine atıldığı "lağım çukuru" kaldırılmış ve hırsızların sakat bırakılmasının yerini hapis cezaları almıştı. Göçten dönen, Şam'da yirmi yıl yaşayan, Tanzimat olarak bilinen Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleştirici reformlarını takdir eden ve Levanten kozmopolitizminin birçok özelliğini özümseyen birçok liberal, Afganistan'a Müslüman modernizminin ve pan İslam milliyetçiliğinin ideolojik unsurlarını getirdi. Genç Osmanlıları taklit ederek kendilerine Genç Afganlar adını veren bir grup meşrutiyetçi, Osmanlı yanlısı ve İngiliz karşıtı olduklarını iddia ediyorlardı. Osmanlı doktorlarını ve askeri uzmanlarını işe alarak teknolojik yardım konusunda İngiliz tekeline kırdılar.

Buna karşılık, kraliyet ailesinin bir kolu İngiliz etkisinden etkilenmişti; unsurları İngiliz Hindistan'ından Afganistan'a dönmüştü. Kısa sürede ordunun üst kademelerinde önem kazandılar. Dünya Savaşı'ndan yararlanarak İngiliz vesayetinden kurtulma fırsatı, Almanya ve Türkiye'nin ısrarlarını memnuniyetle karşılayan hükümdar tarafından değerlendirilmedi ve tarafsız bir politika benimsedi. Yeni Kral Amanullah, kendisini bu vesayetten kurtarmak için üçüncü Anglo Afgan savaşını başlatarak Cihat ilan etti. Afgan kuvvetleri, yetersiz eğitilmiş ve yetersiz teçhizatlı 50.000'den fazla adamı seferber etmedi. Zayıf altyapı ikmal geciktiriyordu. Bununla birlikte Afganlar, savaşın kaderini belirleyen 80.000 adam sağlayan Hindistan'dan gelen Peştun aşiretlerinin desteğine güvenebilirdi. İngiliz araç üstünlüğünün ve Kabil'in bombalanmasının çok az işe yaradığı birkaç muharebe yaşandı. Afgan zaferini belirleyen, İngilizlerin, Afganları destekleyecek olan sınırdaki Peştun kabileleri arasında hoşnutsuzluğun ortaya çıktığı bir dönemde yeni bir savaşa girme konusundaki isteksizliği idi. Rawalpindi mütarekesi,

40 yıldan az süren İngiliz himayesinin sonunu getirdi.

Afganistan, komşu ülkelerle nispeten dostane ilişkiler kurmasını dikte eden "kıtasal klostrifobik" kara parçalılığıyla karşı karşıya kaldı. Sovyet Rusya Afganistan'ın bağımsızlığını tanıdı ve bunun karşılığında birçok ülkeyle diplomatik ilişkiler kurdu. Yabancı, Alman ve Fransız okulları açıldı. 1922'de ay takvimi terk edildi ve Muhammed'in 622'de Mekke'den kaçışını sıfır yılı olarak kabul eden güneş-hicri takvimi kabul edildi. 1923'te yeni düzenlemelerle bireysel haklar ve kadınlara daha fazla özgürlük tanındı, aile hukuku dindarların elinden alındı, çok eşlilik ve genç kızlarla evlilik yasaklandı. 1924 yılında eşraf meclisi Loya Jirga'nın 1.000 üyesi idari, adli, askeri ve mali alanlarda önemli değişiklikler getiren ilk anayasayı oyladı.

Modern Afganistan tarihinde ilk kez özel girişim teşvik edildi. Parasel köylülerden oluşan bir sosyal tabaka yaratmak için araziler düşük fiyatlarla satılırken, özel ithalat-ihracat şirketleri kraliyetin dış ticaretteki fiili tekeline son verdi.

Bu önlemler, bir tür kabile özerkliği içinde kalan kırsal kesim ile kentler arasındaki uçurumu artırdı.

Ülke tarihi açısından kritik önem taşıyan bir sonraki dönem, raporun ikinci bölümünde ele alacağımız bir konu olacak.

Kazakistan Tarihi

142. Genel Toplantı'da Sunulan Rapor

Modern Kazakistan Devleti, birkaç yüzyıl boyunca büyük nüfus hareketliliğinin yaşandığı bir bölgede gelişmiştir. Bu, kapitalist moderniteye geçişin bazen

felakete dönüşen kriz aşamalarıyla işaretlenmesinin nedenlerinden biridir. Buradaki demografik gelişme, ülkenin etnik yapısında göze çarpan değişikliklerle sosyal yapısını defalarca bozan dramatik kesintilere uğramıştır. Bunlar arasında Kazak halklarının komşu ülkelere kitlesel göçleri (örneğin bugün bile 1,5 milyon Kazak Çin'de yaşamaktadır) ve muhtelif etnik grupların (Almanlar, Volga Tatarları ve Ukraynalılar gibi) Kazakistan'a sürgün edilmesi yer almaktadır.

Bunlara bir de nüfusun önemli bir kısmının açlıktan ölmesine neden olan ve 1920'lerin ikinci yarısı ile 1940'ların ortaları arasındaki sadece yirmi yılda en az üç kez gerçekleşen kıtlıklar eklendi. Bu tür felaketler ülkenin kapitalizmin girdaplı sularına dalmasına zemin hazırladı.

Bu büyük dönemsel değişikliklere iki dönüm noktası damgasını vurdu: birincisi, bugün Kazakistan olarak adlandırdığımız geniş toprakların Çarlık Rusya'sının etki alanına girmesi; ikincisi, kısa ve sarsıcı bir devrimci aşamadan sonra gelen Stalinist karşı-devrim. Bu, tüm Orta Asya jeo-tarihsel alanı için, Sovyetler Birliği'nin "sosyalist" kisvesi altına girecek olsa da, kapitalizmin kurulmasına karşılık gelir.

Milli bir devrim yoluyla kendini ortaya koyabilecek yerli bir burjuvazinin yokluğu, modern bir devletin yerleştirilmesinin iki tür dış tahakkümün ürünü olduğu anlamına geliyordu: Çarlık yarı-feodal Rusya'sının sömürgeci tahakkümü ve "Sovyet" burjuva emperyalizminin tahakkümü.

Kazakistan'ın Rus işgali, on yedinci yüzyılın başlarına kadar uzanmakla birlikte, Çarlık birliklerinin 1864'te Aral Denizi'nin büyük kolu Sir Daria'ya ulaştığı on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısına kadar meyve vermedi. Etnik ve dilsel

yakınlıkları dikkat çekici olan ve henüz göçebelikten çıkmamış olan Kırgızlar ve Kazaklar, Orta Asya bozkırlarının uçsuz bucaksızlığında büyük komşu uygarlıklardan büyük ölçüde uzak kalmışlardı. Kazak kelimesi, Türk-Tatar dilinde "özgür adam" ve dolayısıyla "göçebe" anlamına gelen "qazak" kelimesinden türemiştir. Rusça "Kazak" kelimesi de bu köke dayanmaktadır. Kazakların 10. yüzyıla kadar uzanan İslam'a bağlılıkları, göçebe yaşamları nedeniyle eski geleneklerini çok fazla değiştirmemişti, Kuran hukuku çok az biliniyordu ve bozkırda cami ya da dini okul yoktu. Sadece toplumun egemen tabakaları İslam'a aşınaydı. Günümüz Kazakistan'ının Rus etki alanına giren kuzey bölgelerini "medenileştirmeye" yönelik erken bir girişim, 1775'te Pugacev'in isyanını mağlup ettikten sonra, Kazak gaspçıya katılan Türkçe konuşan halklarla barış çabalarına girişen II. Katerina zamanında gerçekleşti. İslam'ın göçebe halkları medenileştirdiğine inanan, aydın ve Voltaire'in dostu olan imparatoriçe, camiler ve Kuran okulları inşa ettirdi, buralarda çalışmak üzere Volga Tatarları arasından seçilen mollaları ve öğretmenleri davet etti, bunlar o andan itibaren bir yandan Ruslar, diğer yandan Kazaklar ve Kırgızlar arasında siyasi ve kültürel arabulucu oldular. Daha sonra Tatarca, Çarlık imparatorluğundaki Türk halklarının elitlerinin dili haline geldi ve Kazan, Tatar kültürünün yayılma merkezi oldu. Rusya'nın Orta Asya Türk halklarını bütünleştirme politikası, 1850'lerin sonlarında Kırım Savaşı'nı izleyen ve Rus karşıtı duygulardan yoksun olmayan hoşnutsuzluk gösterilerinden sonra bir dönüş yaşadı. Hükümet daha sonra Rus kültürünü yayma politikası başlattı ve bozkırların kalbinde Rus-Kazak okulları açıldı. Dar Kazak eliti içinde Rus kültürü bazıları tarafından modernleşme için bir fırsat olarak görülüyordu.

On dokuzuncu yüzyılın sonunda, Kazakların çeşitli kabilelerinin toplamı yaklaşık 2,5 milyon kişiyken, Kırgız akrabalarının toplam sayısı yaklaşık 300.000'di.

Bu kadar geniş bir alanda nüfusun çok seyrek olması (yoğunluk kilometre kare başına bir kişiye ancak ulaşıyordu), aşırı ekonomik geri kalmışlık ve toprağın büyük verimliliği göz önüne alındığında, Kazakistan, oraya kalıcı olarak yerleşen Rus yerleşimcilerin önemli bir göç hareketinin hedefi haline geldi. 1892-1893 yıllarında büyük bir göç dalgası yaşandı ve yerlilerle sert sürtüşmelere yol açtı. İki toplum arasında sık sık çatışmalar yaşanmış, karşılıklı cinayetler ve adam kaçırmalar olmuştur.

Yirminci yüzyılın başlarında, Çarlık bakanı Piotr Arkadevich Stolypin'in adıyla anılan toprak reformu, tarımsal komünlerin tasfiyesi ve işgücünün sınır dışı edilmesiyle birkaç milyon Rus köylüsünün Sibiryaya ve Kazakistan'a göç etmesine neden oldu. Kazak topraklarında yeni yerleşimciler göçebelilerin otlaklarından toprak olarak hoşnutsuzluklarını daha da körükledi.

Kazaklar ve Ruslar arasındaki gerilim I. Dünya Savaşı'yla birlikte tırmandı. 1916 Haziran'ında, cephedeki askeri durumun kötüleşmesinin bir sonucu olarak ve şiddetli kıtlık döneminde, bir imparatorluk kararnamesi Orta Asya, Sibiryaya ve Kafkasya'nın bazı bölgelerindeki erkek nüfusun Çarlık ordusuna alınmasını emretti. Çar için ölüme gidecek Kazaklar hiç de istekli değildi. Rus devriyeleri, kaçan göçebelilerin hayvanlarına sık sık el koyan silahlı yerleşimcilerin desteğiyle yerlileri askere almaya devam etti. Çarpışma kaçınılmaz hale geldi: Kazaklar ve Kırgızlar 3.000'den fazla Rus köylüsünü öldürürken, yaklaşık 200.000 yerli korkunç katliamlarda ortadan kaldırıldı ve benzer

bir sayı da Çin Orta Asya'sına kaçtı. Çar, tüm Orta Asya bölgesini pasifize etme görevini General Kuropatkin'e verdi.

1917'deki Şubat Devrimi Kazaklar arasında özel bir coşku uyandırmadı. Toplumsal örgütlenmelerinin hala aşiret yapısına sahip olması devrimci sürece girmek için yeterli motivasyon sunmuyordu. Seyrek Kazak eliti, Rus Devleti içinde gerçek bir özerklik arzulayacak konumda bile değildi. Böylece ılımlı bir parti olan Alaş Orda doğdu. Kazaklar, Rus işgali altındaki toprakların, bunu dayatmaya ne niyeti ne de gücü olan Kerenski hükümetine geri verilmesini talep etti. Özerklik talebi daha sonra Rusları Kazak bozkırlarından çıkarma arzusuyla birlikte güçlendi. Geleneksel olarak otokrasiye bağlı Kazak birliklerinin yaygın varlığı, Ekim Devrimi'nin etkilerinin Türkistan topraklarına yayılmasını bir süre engelledi. Alaş Orda'ya bağlı çeşitli Kazak gruplarının 5-12 Eylül 1917 tarihleri arasında Orenburg'da düzenledikleri kongre, Bolşeviklere karşı büyük ölçüde düşmanca bir tavır sergiledi. Kongre özerklik ilan etti ve bu noktada özerkliği komünistlere karşı tek çare olarak gören Rus yanlı grupların da gözüne girdi.

Ocak 1918'de Bolşevik güçler bozkırı işgal etmeye başladı ve Kazaklar ile Kazak grupların direnişiyile karşılaştı. Bir sonraki yaz Beyazlar karşı-devrimci güçlerin liderliğini devraldığında iç savaş daha büyük bir acıyla yayıldı. Ancak kısa süre içinde, sadece anti-komünizm tarafından bir arada tutulan farklı bir cephe içinde çatlaklar ortaya çıktı. Alaş Orda, bir Türk-Koslav birliğinin ortaya çıkmasını amaçlayan Başkırı ile ittifakının başarısız olduğunu gördü. Sibiryaya Beyaz Hükümeti ile işbirliği girişimi de Rus karşı-devrimci güçlerinin Türkçe konuşan halkların ulusal özlemlerini destekleme konusundaki isteksizliği nedeniyle başarısız oldu.

Beyaz Rusların gerici güçlere katılma konusundaki bu isteksizliği, yerel halkları devrimi kabul etmeye ve karşı devrimci güçlerin yenilgisine hazırlanmaya iten unsurlardan biriydi. 26 Ağustos 1920'de Alaş Orda'nın Kazak hükümeti feshedildiğinde ve Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyeti çerçevesinde Kırgız Sosyalist Özerk Cumhuriyeti (Kırgız, o dönemde Kazak anlamına geliyordu) ilan edildiğinde bu durum tam olarak gerçekleşti. Yeni cumhuriyetin idari merkezi, çoğunlukla Rusların yaşadığı ve daha sonra kendisini Kazakistan topraklarının dışında bulan Orenburg şehriydi.

İç savaş dönemi Kazakistan halkı için de sonuçsuz kalmadı. İşçi devletinin kontrolü altındaki toprakların geniş bölgelerini etkileyen yeni bir kıtlık, Kazakların ülkesini de büyük bir acıyla vurdu. 1919 ve 1922 yılları arasında bazı tahminlere göre nüfusun yüzde 18'ine tekabül eden yaklaşık 400.000 kişi öldü.

Belucistan Tarihi

142. Genel Toplantı'da Sunulan Rapor

Yoldaş, Beluci ayrılıkçı hareketlerine odaklanarak Pakistan'ın en büyük eyaleti olan Belucistan'daki bazı tarihsel aşamaları anlatan bir ön rapor sundu. Pakistan'ın yüzölçümünün yaklaşık %48'ini oluşturan 350.000 km²'lik bir alana sahip olan Belucistan, mineraller açısından zengindir ve bazı petrol ve gaz rezervleri bulunmaktadır. Çoğunlukla dağlık ve geniş çöl alanlarına sahip kurak bir arazidir ve seyrek nüfusludur: 12 milyondan biraz fazla kişi Belucistan'da. Kuzeybatıda Khyber Pakhtunkhwa ve Punjab eyaletleri, güneydoğuda Sind eyaleti, batıda İran Belucistan'ı, kuzeyde Afganistan ve güneyde Umman Denizi ile komşudur. Etnik kompozisyon çeşitlilik

göstermektedir. Beluci, Brahui ve Peştuca ana dillerdir. Bölge, çoğu Afganistan'dan ya da Hayber Pakhtunkhwa eyaletinin Swat ve Shangla bölgelerinden gelen 70.000'den fazla proleterin kötü yaşam ve çalışma koşullarında çalıştığı 2.800'den fazla kömür madenine ev sahipliği yapmaktadır. Bu işçiler çoğunlukla bölgenin kuzeyinde bulunan İslamcı grupların alçakça saldırılarının kurbanı oluyor. Birçok bölgede gaz ve elektrik bulunmamaktadır. Belucistan, Pakistan'ın en yoksul ve en az gelişmiş eyaletleri arasında yer almaktadır.

Kabile toplumunun ilk devlet biçimi olan Hanlık, 1666 yılında Mir Ahmad ile birlikte çok küçük bir alanda ortaya çıkmıştır. Belucistan'ı işgal eden İran, aynı adı taşıyan bölgedeki tarihi bir şehir olan Kalat'ı haraca bağlayarak bölgenin bazı kısımlarını imparatorluğuna dahil etti. Eyaletin sınırları doğuda Dera Gazi Han da dahil olmak üzere Pakistan Pencap'ına, kuzeyde Afganistan'daki Helmand Nehri'ne, batıda bugünkü birkaç İran şehrine ve güneyde Karaçi'den Bandar Abbas'a kadar Umman Denizi kıyısına kadar uzanıyordu.

Pers İmparatorluğu'nun daha da genişlemesi 1758'de patlak veren Afgan-Beluç Savaşı ile gerçekleşti. Afgan kuvvetleri Kalat'ı işgal etti: Haraçtan muaf tutulan hanlık, yine de Afganistan'a askeri destek sağlayacaktı.

Sömürge döneminde İngilizler Birinci Afgan Savaşı (1839-42) sırasında Hanlığın yardımını istemiş, ancak anlaşmazlıklar nedeniyle İngilizler Han'ı öldürmüştür. Toprakların büyük bir kısmı Pencap, Sind ve Afganistan'a bırakıldı. Hanlıktan geriye Kalat bölgesi kaldı; geri kalanı İngilizlerin Belucistan eyaleti oldu. Batı Pakistan'daki Toba Kakar Dağları arasında, Afganistan sınırına 120 kilometre mesafede bulunan ve her zaman stratejik bir iletişim yolu olan

Bolan Geçidi'nin kontrolüne göz diken İngilizler için burası çok önemliydi.

Sömürge döneminde, aşiret komutanları olan sardarların güçlendirilmesi süreci başlatıldı ve sömürge politikalarının olağan bir sonucu olarak farklı aşiretler birbirleriyle karşı karşıya getirildi. Hanlık kukla bir devlete indirgendi.

Yüksek vergiler birçok küçük çiftçinin topraksız işçi haline gelmesine yol açtı.

Yirminci yüzyılın ilk yılları, bazı toprak sahipleriyle birlikte ulusal-burjuva devriminin ifadeleri olan çeşitli siyasi hareketlerin ortaya çıkmasına yardımcı olan orta sınıfların oluşumuna tanık oldu. 1937 yılında, tarım aristokrasisinden daha radikal bir kopuşu ve bağımsız bir devlet kurulmasını savunan Kalat Eyaleti Ulusal Partisi (KSNP) ortaya çıktı. KSNP kısa süre sonra hanlık tarafından yasaklandı. Hanlık aynı zamanda Müslüman Birliği ile de temas kurdu ve ironik bir şekilde Pakistan'ın "kurucu babası" Cinnah'a bağımsız bir Kalat Devleti talebini desteklemesini salık verdi. Aslında İngilizler ve Müslüman Birliği kağıt üzerinde Belucistan'ın bir kısmının özerkliği konusunda anlaşmışlardı. Kalat Hanlığı, bölünmenin kan gölüne dönmesinden sonra sekiz ay boyunca bağımsız kaldı. Ancak bağımsızlıktan kısa bir süre sonra Pakistan birlikleri Belucistan'a girerek birkaç şehri ilhak etti. İngilizler silah vermeyi reddedince Belucistan aristokrasisi silahlı tepkiden vazgeçti. Pakistan hükümeti 1954 yılında Belucistan'ı "Batı Pakistan" olarak bünyesine kattı.

Beluci milliyetçi hareketinin hedefleri özerk vilayet statüsü kazanmaya indirgendi. Ancak ardından çıkan isyan derhal bastırıldı.

1957 yılında, hanlığı merkezi devletten ayırmak amacıyla bazı sardarlar tarafından desteklenen ikinci bir silahlı ayaklanma yaşandı. Bu gerilla hareketi da kısa sürede bastırıldı, Beluci köyleri bombalandı ve yakıldı, birçok kabile üyesi vuruldu ve askeri yerleşimler arttı. Kabile liderlerine boyun eğdirmek amacıyla birçoğu Pakistan Devlet Başkanı Eyüp Han'a sadık adamlarla değiştirildi.

Bunlar da 1962'de silahlı bir ayaklanma patlak verdiğinde öldürüldü. Bu ayaklanmaya, Ortadoğu'daki diğer ulusal kurtuluş hareketlerinin liderleri gibi Moskova ile yakın ilişkileri olan Parari hareketinin lideri, aynı adı taşıyan kabileden Sher Mohammad Marri önderlik etti. Önceki ayaklanmalardan çok daha önemli olan bu ayaklanma 1962'den 1969'a kadar sürdü. Parariler özerk bir vilayet olarak tanınmayı ve Pakistan askerlerinin bölgeden çekilmesini amaçlıyordu. Pakistan rejimi baskıyı yoğunlaştırdı ve tüm köyleri bombalamaktan çekinmedi. Ancak, Yahya Han'ın Pakistan askeri rejimi ateşkes görüşmeleri yaptı.

Beluci milliyetçi hareketinin doruk noktası 1970'lerde, Pakistan parlamentosunda birçok Beluci üyesi bulunan sol bir parti olan Ulusal Awami'nin (Halkın Ulusal Partisi) 1970'te eyalet seçimlerini kazanmasıyla gerçekleşti. O yıllarda, kısa bir süre sonra bağımsızlığını kazanan Doğu Pakistan'da (Bangladeş) huzursuzluk ve protestolar patlak vermişti. Pakistan Başbakanı Butto, Belucistan'da da benzer bir durumun yaşanmasından korkarak eyalet hükümetinin kurulmasını 2 yıl geciktirdi, bu hükümet Beluci Partisi ile Deobandi'den esinlenen Sünni köktendinci bir parti olan İslam Uleması Cemiyeti arasında bir koalisyon hükümetiydi.

Şubat 1973'te bu bölgesel hükümet dönemin Pakistan başbakanı tarafından SSCB ve Irak ile ittifak

yapmakla suçlandı. İslamabad'daki Irak büyükelçiliğine basın huzurunda yapılan bir baskında bir silah zulası ortaya çıkarıldı. Beluci hükümeti vatana ihanetle suçlandı ve tasfiye edildi. Protesto hareketi ivme kazandı.

Ayaklanmanın İran'a ulaşmasından korkan Şah, 1971 Bangladeş Savaşı'nda ağır kayıplar veren Pakistan ordusunun zayıfladığı bir dönemde 200 milyon dolar ve İranlı pilotların kullandığı 30 "kobra" helikopteriyle yardıma koştu. Bazıları üstünlüğü ele geçirmiş olan isyancı birlikler böylece saldırıya uğradı ve geri püskürtüldü. Bombardımana 500 Pakistan hava kuvvetleri pilotu da katılırken, 80.000 ordu mensubu Belucilerin ana geçim kaynağı olan hayvanları öldürdü, su kaynaklarını yok etti ve tüm köyleri yaktı.

Marri kabilesinin pek çok üyesi Afganistan'a kaçtı. 1976'da Parari, Karaçi ve diğer bölgelerdeki solcular arasında destek bularak adını Beluci Halk Kurtuluş Cephesi olarak değiştirdi. Urduca ve İngilizce olarak "Jabal (dağ): Belucistan'ın Sesi" adlı bir yayın çıkarmaya başladılar.

1977'de Ziya-ül Hak'ın askeri darbesi hükümeti devirdi. Sadık bir hizmetkâr olan Butto idam edildi. Ziya-ül Hak hapisteki Beluciler için af ilan ederek ayaklanmayı bir süreliğine söndürdü. Beluci hareketinin talepleri tipik ulusal kurtuluş hareketleri, özerklik ve Pakistan'da hayali bir burjuva "sosyalist demokrasisi" idi. Yeni bir bağımsızlık talebi ancak 1978'den sonra Beluci Kurtuluş Ordusu'nun kurulmasıyla yeniden ortaya çıktı.

Ancak hareket parçalanmaya başlamıştı. Farklı liderler merkezi devletle işbirliği arayışına girdi ve protestoları körükleyen öğrenci grupları arasında ideolojik farklılıklar ortaya çıktı.

Bugün Beluci siyasi partileri genel bir işbirliği eğiliminde olsalar da, genellikle birbirlerine rakip olan bir dizi silahlı ayrılıkçı grup var. Bu grupların başını Marri, Mengal, Bugti gibi çeşitli kabileler çekmekte ve çoğunlukla güney Belucistan'ın (özellikle Bolan, Kech, Gwadar, Panjgur, Khuzdar, Sibi ve Lasbela bölgelerinde) orta sınıfları ve toprak sahipleri tarafından desteklenirken, kuzey Belucistan Deobandi İslamcı gruplar tarafından yönetilme eğilimindedir. Ancak bu gruplar İslamabad tarafından desteklenmekte ve bölgesel bağımsızlık duyularının bastırılmasında faydalı olmaktadır.

Orta sınıflar bağımsızlık talep etmeye devam ederken, tam kapitalist gelişmeye isteksiz olan kabile liderleri ilhak öncesi Belucistan'a geri dönmek istiyor. Bazıları ise İran, Afganistan, Sind, Pencap gibi Belucilerin çoğunlukta olduğu bölgeleri de içine alacak bir "Büyük Belucistan" hayal ediyor.

Belucistan'la sadece Pakistan ve İran egemen sınıfları değil, Çin burjuvazisi de ilgileniyor. Silahlı faaliyetlerin yeniden canlanması, özellikle 2000 yılından bu yana, yeni İpek Yolu'nun önemli bir bölümü olan Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru (CPEC) projesinin duyurulmasıyla gerçekleşmiş gibi görünüyor. CPEC'in Belucistan'daki terminalinde Pakistan'ın 1958 yılında Umman'dan satın aldığı Gwadar limanı bulunuyor.

Ayrılıkçılar askeri karakolları ve altyapıyı hedef aldı, ancak Çinli ve Pakistanlı işçilere de saldırılar oldu. Bu durum, artık yararsız ve komünist devrimin amacına zarar veren bir milli bağımsızlık hareketinin hem tarih hem de işçi karşıtı karakterini ortaya koymaktadır. Yoldaş, bu ve diğer hususlar hakkında daha fazla çalışma yaptıktan sonra partiye daha detaylı bir rapor sunacaktır.

Orak & Çekiç: Parti "logosu" sorunu üzerine notlar

142. Genel Toplantı'da Sunulan Rapor

Açıkçası bu bir ilke meselesi değildir: hiçbir ifade biçimini önkabul olarak dışlayamayız. Sancaklar, bayraklar ve nişanlar silahlardır, savaş araçlarıdır. Bir boynuz, bir tam-tam, bir totem, belirli koşullar altında dostları rahatlatmak ve düşmanları tehdit etmek için gerçekten de yararlıdır.

Ama şimdi savaşta değiliz. Daha doğrusu savaştayız ama kelimelerle, geçmiş savaşların tezlerinin, yorumlarının ve derslerinin karşılaştırıldığı basılı kağıtlarla. Günümüzün bu savaşında semboller yarardan çok zarar getiriyor. Hem de bize karşı dönebilecek kadar. Semboller, imgeler, kelimelerden bile daha yalancı ve aldatıcı olabilir.

İkinci Enternasyonal ihanetini parlak şafakların, mısır başaklarının ve örslerin üzerindeki tatlı görüntülerin arkasına sakladı. Pek çok proleter bu retorik tarafından kandırıldı ve sosyalizmin yükselen kızıl güneşine doğru gittiklerine inanarak kendilerini Birinci Dünya Savaşı'nın siperlerinde katledilmiş olarak buldular.

Stalinizm de komünizmi, Marx'tan Enver Hoca'ya kadar kurucu azizlerin fonunda, kaslı işçiler tarafından kullanılan tırpan ve çekiçlerle bir kızıl boya seline boğdu. Bugün kendimizi dünya kapitalizminin en büyük devletlerinden birine karşı bu semboller için mücadele ederken bulabiliydik.

Parti İkinci Dünya Savaşı'nın son yıllarında yeniden örgütlendiğinde, savaş sonrası ikinci dönemin devrim için birincisi kadar verimli olacağına dair yaygın bir yanılsama vardı. Birçok yoldaş buna göre

hareket etti, her şekilde buna hazırlandı. Dolayısıyla kendilerini komünizmin ve Üçüncü Enternasyonal'in geleneksel sembolleriyle süslenmiş olarak sınıfa gösterdiler.

Bütün bunlar o tarihsel durumun fazla iyimser bir şekilde değerlendirilmesinin sonucuydu. Parti ancak 1952'de tam olarak ikna oldu. Devrimin şimdilik ertelendiğini kabul etmek istemeyenler partiyi terk etti.

Bu kesimin "aktivizme" teslim olduğunu söylemiştik. Bu, faaliyette bulunmak, işçi saflarına nüfuz eden yoğun bir propaganda faaliyeti değil, örgütsel araçlarla tarihin akışını değiştirme iddiası ve ilkelere yoksun, "hareketin" okuluna gitmek anlamına gelir.

O zamandan beri -geçici olarak- her türlü simgeyi bile bir kenara bıraktık. Partiyi yaşayan işçi sınıfından uzaklaştırmak ve onu bir çalışma ve yayın çevresi haline getirmek istediğimiz için değil. Ancak kendimizi ilk görülecek bir sembolün arkasında sunmak sadece kafa karışıklığı yaratır, bizi bir dereceye kadar başkalarına yaklaştırır ve doktrini tanımlama görevini daha da zorlaştırır.

Sürekli yayınlarımızın başlıkları, Rusya'daki proleter iktidarın biçimi olan Sovyet, tanrılardan ateşi çalan Prometeo ve asi köle Spartaco idi. Ama şüphesiz onlara o zamanlar da Il Programma Comunista, Comunismo ve Il Partito Comunista diyebilirdik.

Onlarca yıllık Stalinist ve Stalinist sonrası karşı-devrimden sonra, Parti programının en kesin şekilde orijinal eski taktik ve ilkesel pozisyonlarıyla tanımlanması gerekmektedir.

Devrim, özellikle istekli ve görünür bir örgütlenme

biçiminin değil, gerçek tarihsel güçlerin toplumsal sahneye dönüşünün ürünü olacaktır. Önemi olan örgütsel olgu, programımızın yıkıcı içeriğini bastırmaması ya da gölgelememesidir. Biz komünizmin partisi olarak tanınmak istiyoruz, sadece ve sadece diğerleriyle rekabet halinde olan bir örgüt olarak değil. Yoldaşların dikkatini örgütlenmeden önce titiz bir programatik sınırlamadan uzaklaştırmamak gerekiyor.

Partinin bir örgütü vardır ama parti bir örgüt değildir.

Sendikanın durumu farklıdır; her şeyden önce o bir örgüttür: onda temel unsur sadece işçilerin sayısal gücüdür. Kırmızı gömlek giyen bir ordu olduğundan daha kalabalık görünür. İşçi sınıfı fabrikalardan dışarı çıkmak, kendini göstermek ve görülmek, meydanları işgal etmek için her türlü kullanışlı araçla örgütlenir: bayraklar, sloganlar, müzik, marşlar, tişörtler, rozetler, vs.

Komünistler kendilerini nasıl tanıtır?

Biz kendimize "Enternasyonal Komünist Partisi" diyoruz. Neredeyse her şeyi anlatan üç kelime. Ve şu an için bizden daha büyük bir isim! İcat edecek bir şeyimiz yok. Yarın, ihtiyaç duyulduğunda, semboller ve bayraklar kendi başlarına ortaya çıkacaktır.

Ve bugün yoldaşlarımız, herhangi bir durumda, bireysel ve grup olarak kendilerini basitçe "enternasyonalist" ilan etmekten korkmuyorlar.

Kalabalık içinde komünistler olarak birbirimizi nasıl tanıyacağız? Buna cevabımız, komünistlerin (meydanlardaki gösterilerde bile) çok iyi çerçevelenmiş, destekleyici ve eğitilmiş, tavırlarda, dilde, savaşta ve ortak çalışmada birbirlerini uzun

zamandır çok iyi tanıyor olmaları ya da ilk karşılaşmada bile birbirlerini "koklayabilmeleri" gerektirir. Bir şapka ya da ceket yakasındaki kolaylıkla yanlışlanabilir küçük bir işarete güvenmek çok saflık olur.

Ama Marksizm ve tarih hakkında hiçbir şey bilmeyen ve komünist basını okumaya vakti olmayan cahil kitleler bizi nasıl tanıyacak?

Bayraklarımızı takip edecekleri zaman gelecektir. Ancak bu, sınıflar arasındaki pratik mücadelenin gelişmesiyle, onları tanıyabildikleri, araştırdıkları, denedikleri ve kabul ettikleri belirli bir savaş yönüyle ilişkilendirebildikleri zaman gerçekleşecektir.

Şu an için, medyanın sembolleri ve imajları kötüye kullandığı bir ortamda, sadece sözlerimizle ve karakteristik ciddiyet ve tutarlılık tavrımızla tanınabiliriz.

Sınıflı toplumlarda kıyafetler önemlidir, çünkü görülürler. Rahiplerin cüppe giymesi ve yargıçların ermin giymesi tesadüf değildir. İdealist olmayan biz komünistler bunu biliriz. Öte yandan komünistler hiçbir zaman üniforma giymemiştir.

Ancak devrim, burjuvazinininkinden daha iyi organize edilmiş bir reklam kampanyasının ürünü değildir. Aksi takdirde kaybolur giderdik! Partinin sınıfla yeniden birleşmesini mümkün kılacak olan, işçi sınıfının burjuvaziye ve onun devletine karşı toplumsal savaşta, partinin yöneliminin doğruluğunu kanıtlayabileceği pratik deneyimi olacaktır.

Solun Arşivlerinden

Marksizm ve Sendika Sorunu

Battaglia Comunista 3, 1949

Dün

Günümüzün sözde işçi basını, sendikal örgütlenme ve grev hakkına yönelik her saldırının demokrasinin ilkelerine yönelik bir saldırı olduğunu ve bununla mücadele etmenin yolunun mevcut parlamenter rejimlerin anayasallığını savunmaktan geçtiğini iddia ettiğinde, sınıf eyleminin bu hayati sorununa yaklaşım, proleter hazırlığın tipik sonucu olan yönelim bozukluğu ve bozgunculukla birlikte basitçe tersine çevrilmiş olmaktadır.

Burjuva parlamenter rejimler, en başından itibaren, acımasız ceza yasaları aracılığıyla işçilerin örgütlenme ve grev hakkına tüm enerjileriyle karşı çıktılar. İngiliz parlamentosu, Marx'ın dediği gibi, kapitalistlerin sendikası olmaktan çıkmadan, o zamana kadar yüzyıllardır var olan işçi birliklerinin, sendikaların kurulmasını suç sayan yasaları ancak 1871'de kaldırdı. Fransız devrimi 1791'de bir yasa ile işçi derneklerini yasakladı ve cezalandırdı. Klasik liberal düşüncede, işçi sendikaları burjuva devrimi tarafından ortadan kaldırılan feodal loncaları yeniden canlandırdı.

"Sendika" ve "grev" sözcükleri, "özgürlük" ve "demokrasi" sözcükleriyle karşı karşıya geldiklerinde barikatların karşı taraflarında yer alırlar. Burjuva düşüncesi tarafından tanımlanan mükemmel liberal-demokratik devlette, her yurttaş yasalar ve seçim sistemi tarafından korunur; ekonomik çıkarları

savunmak için kurulan her dernek yararsızdır, çünkü devlet herkesin ortak babasıdır ve burjuvaziye göre en önemlisi kendini serbest emek piyasası koşulları altında kapitalist sömürücüye satmak olan sınırsız kişisel özgürlüğe zarar verdikleri için gerçekten de mahkum edilmelidir.

Bununla birlikte, sendikacılık yöntemleri ve grev silahı, burjuvazi adına ilk radikal direnişlerden sonra kapitalist çağ boyunca uzun bir yol kat etmiştir.

Proleter devrimci hareket her zaman haklı olarak sendikaları sınıf mücadelesinin ön saflarında görmüştür çünkü sendikalar işçi sınıfını kapitalist rejimin temeli olan iktidar için siyasi mücadeleye karşı birleşik bir mücadelenin gerekliliğine yönlendirmenin ana yoludur. İşçi sendikacılığına izin veren burjuva hükümeti ve devletin bunu kendi sınıfsal amaçları için yaptığı ve en az bunu yasaklayanlar kadar mücadele edilmesi ve yok edilmesi gerektiği açık olmalıdır.

Avrupa savaşından önce sendikal yöntemin iki yorumu hüküm sürüyordu. O zamanlar solcu olarak kabul edilen kesim, tüm sınıf eylemini ekonomik alana indirgemek istiyor, doğrudan eylemi ve genel grevi devrimci mücadelenin tüm içeriği olarak ilan ediyordu. Doğrudan eylem, yani sanayi sahibi ile işçileri arasında aracısız mücadele, otorite ile aracılığı, politikacıların ve milletvekillerinin valilerin ve burjuva hükümetlerinin himayesini tercih eden işçi hareketinin ılımlı ve oportünist liderlerinin istismarına karşıydı. Bir yandan parlamenterlere, diğer yandan sendika yetkililerine dayanan ve aynı zamanda siyasi partiyi ve herhangi bir devrimci programı dışlayan bütün bir reformist sendikalizm pratiği inşa etmişlerdi. Kapitalist rejimle sosyal ve siyasi bir uzlaşmaya yöneldiler; bu uzlaşma artık hoşgörüyeye değil, sendikaların anayasal olarak

tanınmasına ve işçilerle işverenler arasındaki açık anlaşmazlıkları asgariye indirerek aralarında tarafsız bir devlet serabı inşa eden zorunlu tahkime dayanıyordu.

Devrimci sendikalistler sendikayı devletin himayesi altına değil, onun karşısına yerleştirmekte haklıydılar. Ancak devlet iktidarının yıkılması için ekonomik eylemin yeterli olmadığını, siyasi bir programın gerekli olduğunu ve bunun da ancak iktidarın fethi ve devrimci bir şekilde kullanılması için mücadele eden bir parti tarafından gerçekleştirilebileceğini göremediler.

Reformist sendikalistlerin (İtalya'da Cabrini, Bonomi, Rigola ve diğerleri) yöntemi aslında faşizmin yöntemlerinde devam ettirilmiştir. Adamlara bakarsak, var olmayan bir muhalefet görürüz, tıpkı grev ve lokavtların polis yasalarıyla yasaklanmasına odaklanmanın yanlış bir perspektif olması gibi, ki Stalinist milli-komünizm de dahil olmak üzere, evrimci ve uzlaşmacı sosyalist revizyonizmin her biçiminin hem iç polis hem de uluslararası kullanım için yöneldiği şey budur.

Bugün

Bir işçi örgütü, bugün tüm ülkelerde genel eğilim olduğu üzere, ya zorlama biçimleri ya da sendika liderlerinin burjuva partilerine her türlü tabiiyeti yoluyla devlet işlerine giderek daha fazla dahil oldukça, ekonomik mücadelelerin ve grevlerin devrimci anlamda yürütülmesi daha karmaşık ve zor hale geldiğinden, ikincisi daha da kötüleşmektedir. Bu mücadelelerin, bugün İtalya'da olduğu gibi, sadece konjonktürel bir durumda iktidara muhalif partiler tarafından desteklenmesi ve geliştirilmesi yeterli değildir. Hatta proletaryayı kapitalist rejime ve onun temellerine karşı örgütlenme ihtiyacını

karşılardan ve hatta acil çalışma koşullarında bir iyileşmeye yol açmadan bile önemli bir etkiye ulaşabilirler.

Bu hareketlerden sorumlu parti, işçi sınıfının yararına olacağı iddia edilen demokratik ve anayasal kazanımların savunulmasını bir hedef olarak belirlediğinde, egemen siyasi rejimin araçlarıyla uğraşma yöntemini tamamen ve açık bir şekilde benimser ve burjuva rejimi altında iktidara katılımı dışlamakla kalmaz, bunu mücadelenin varsayımlarından biri haline getirir, proletaryanın sınıf enerjileri sınıf işbirliği ve rejimin korunması yararına yönlendirilir.

Bugün yeni bir işçi mücadelesi yönteminden, işbirlikçilikten uzak durmaktan söz ediliyor. Patronlar ve işçiler arasındaki işbirliğinin amacı, biçimsel olarak ne yazık ki daha iyi idealize edilemezdi.

Sanayi işletmelerinde herhangi bir işbirliği olduğunu hiç bilmiyorduk. Bu, mevcut rejimin ekonomist savunucuları tarafından yazılmıştır. Fabrikalarda sadece proleterler çalışır ve patronlar onların emeğini sömürür. Biz safça meseleyi hep bu şekilde tanımladık. Şimdi iki "üretim" faktörünün birlikte çalıştığı normal bir fabrika rejimi olarak kabul ediliyor. Dahası, en yüce kapitalist amaç olan "üretimi" savunmak için savaşıyorlar. İşbirliği askıya alınır ve yeniden başlaması için çalışan kitlelere, devlet tarafından beslenen sanayinin temel ekonomik sorunundan bahsetmeksizin, mücadele eden kitleleri temsil ettiğini iddia eden partilerin hükümetiyle siyasi ve bakanlık işbirliğiyle sonuçlanan bir dizi gerçekten eğitici hedef verilir.

De Gasperi'nin hükümetini çok korkutan doğrudan eylem artık tamamen gömülmüştür. Artık söz

konusu olan, şirketlerinin "tasfiyesinden" kaçınmakla ilk ilgilenen sanayicilerle doğrudan muhatap olmak değil, merkezi hükümetle siyasi araçlardan oluşan heyetler aracılığıyla hareket ederek, tek tutarlılığı işçilerle sanayiciler, muhalefet partileriyle hükümet partileri arasında bir uzlaşma olan, net bir şekilde tanımlanamayan öneriler ortaya koymaktır.

Aynı sorun Faşizm tarafından da ortaya konmuştur. Ancak gerçekte çok daha tutarlıydı, çünkü övündüğü güçler gerçekte olduklarından çok daha zayıf olsa bile otarşik bir ekonomi ve emperyalist bir politika ilan ediyordu.

Bugün de aynı yeniçerilik oyununu oynuyoruz, ancak siyasi personelimiz üç gruba ayrılıyor: Batı'ya kiralanmış yeniçeriler, Doğu'ya kiralanmış yeniçeriler ve kendilerini nasıl kiralayacaklarına karar vermeyi bekleyen yeniçeriler.

Solun Arşivlerinden

İtalya'da Sendika Ayrışmaları

Battaglia Comunista 21, 1949

Dün

Siyasi partilerin ve eğilimlerin İtalya'daki ekonomik işçi hareketiyle ilişkileri ve bunların ulusal bazda sendika konfederasyonlarının yeniden gruplaşması ve dağılması üzerindeki yansımaları hakkındaki fikirleri ve pozisyonları biraz toparlamak kolay değildir.

Milli burjuva Risorgimento (Diriliş, 19. yüzyılda İtalya'nın birleşmesi amacıyla ortaya çıkan hareket) mücadelelerinde, işçi grupları embriyonik olarak var

oldukları yerlerde yurtseverlerle ittifak kurdular ve Garibaldicilik, Mazzinicilik ve ruhban karşıtlığının teşkil ettiği en güçlü pozisyonlara yöneldiler. Liberal burjuva birliği sağlandıktan sonra, bir yandan zanaatkarların proleterlerle karıştığı, diğer yandan yeni parlamenter rejimin siyasi liderlerinin paternalizminin hakim olduğu çeşitli bölgelerde sosyal gelişime göre işçi dernekleri ve cemiyetleri kuruldu.

En ileri gruplar 1867-71 yıllarında Enternasyonal'e ilk katılanlarla birlikte uyandı ve Romagna, Toskana ve hatta Campania'da olduğu gibi bazıları çok güçlü olan bölümlerde, liberter eğilimin yaygınlığı ile Mazzini, Bakunin ve Marx arasındaki mücadelelerin yansımaları vardır ve aslında onlara, siyasi birlikler ile ekonomik örgütler arasındaki işlevsel fark netleşmeye başladığında, İtalya'da az sayıda olmayan bireyciliğe eğilimli anarşistlerin sadece partilerin değil, sendika organlarının oluşumuna da güvenmemelerine rağmen, ilk gerçek sendikaları borçluyuz.

Bunlar, gelişimi son derece ilgi çekici olan sendikal tarih öncesine ilişkin birkaç ipucu olup, İtalyan sanayi ve tarım işçi sınıflarının örgütlenmesinde siyasi hareketin ve sosyalist partinin son derece önemli katkısına ulaşmamızı sağlamaktadır. Aslında, İtalya'da sanayinin yayılması bölgeden bölgeye büyük farklılıklar gösterirken ve ülkenin sadece küçük bir bölümünde daha sonra diğer komşu Avrupa ülkelerindekiyle karşılaştırılabilir bir ağırlığa sahip olurken, kuzeyden güneye, yerel eşitsizliklerle de olsa, sınıf mücadelesindeki davranışları açıkça Marksist eleştirel anlamda anlaşılan saf emekçilerden oluşan bir tarım proletaryasının var olduğu asla unutulmamalıdır. Yani daha devrimci bir sınıfın ikincil ve geçici bir müttefiki olarak değil, başrol oyuncusu olarak, kapitalist patronlara ve burjuva devlete karşı güçlü bir mücadele geleneğine sahiptir; sadece bugünün liderlerinin azgın korkaklığı onu, burjuva reformlarının fethi için demo-liberal ittifaklar tarafından yenilmesi gereken, var olmayan bir baronluk hayaletine karşı mülkiyete ve sosyalizme aç serflerin jakuzilerine

indirgemektedir. Daha da kötüsü, bu hayali mücadele planının devrimci olarak sunulmasıdır.

Sosyalist partinin yanı sıra ve onun propagandacılarının, ki bunlar aynı zamanda sendikaların -henüz resmi görevliler değil- örgütleyicileridir, çalışmaları sayesinde ilk birlikler ortaya çıkar. Bu birlikler doğal olarak tüm partilerden ve inançlardan işçileri fabrikalarda ya da çiftliklerde çalışmaları temelinde bir araya getirir. Bu birlikler doğal olarak hem dostlar hem de düşmanlar tarafından kızıl birlikler ve sosyalist birlikler olarak adlandırılırlar; bu birliklerin merkezleri genellikle parti merkezlerine ev sahipliği yapar ve siyasi propaganda konferansları düzenlenir; bu konferanslarda seçim propagandası sadece ara sıra yapılır, özellikle de aday olan yoldaşların reddedilmekten kaçma tehlikesi çok az olduğu için.

Aslında burjuva, ukala bilgiç ve rahip, işçilerin sadece sendikalarının gücüyle daha az sefil bir ekonomik muamele elde etme iddiasını ve tüm milli ve liberal dini ortodoksilere karşı başlatıldığını düşündükleri sosyalist propagandayı ne kadar anladıklarını aynı anda aforoz etmektedir.

Burada söz konusu olan romantik bir sosyalizm dönemi için bahane yaratmak değil, kapitalist rejimin evrimini ve örgütsel biçimleri ve eğilimleriyle bunun yansımalarından kaçınamayan işçi hareketinin buna verdiği tepkileri anlamak için olguların katkılarını sıralamaktır.

Daha sonra sosyalist parti dışındaki partiler sendikal arenaya sadece rekabet değil, aynı zamanda sosyal karşı saldırı niyetiyle girdiler. Özellikle Romagna'da, kızıl sosyalistlere karşı sarı olarak adlandırdığımız ligler ve İşçi Odaları ortaya çıktı. Farklı gelenek ve siyasi ideolojinin temelinde toplumsal bir farklılaşma vardır: cumhuriyetçiler, otuz iki bölmeli akordeon cüzdanı olan ve pazardan pazara dolaşarak kibrit kutusu gibi bin liralık altın karşılığında sığır alıp satan, konaklama ve ahırları olan lokantalarda Nibelunglar gibi yemekler yiyip içen Romagna'nın şişman ortakçılarını örgütler. İşçiler cüzi günlük

ücretleri için onlarla mücadele etmek zorunda kalıyor ve Mazzini'nin bir deri bir kemik kalmış portresiyle süslenmiş İşçi Odası'na karşı grevler düzenliyorlar, iki taraf arasındaki mücadeleler çoğu zaman darbelerle ve daha kötüsüyle sonuçlanıyor. Örneğin zengin ve kızıl Imola'dan gelen emekçiler boşuna edebiyat baronunu ararlar, en fazla Kont Tonino Graziadei'yi evde bulabilirler, ama İtalya'da Marx'ı okuyan ve anlayan birkaç kişiden birine rastlarlar. Anlamak takip etmek değildir, ama yine de nadir ve hoş bir şeydir.

Veneto'da ise kısmi mülkiyet hakimdir ve rahipler hüküm sürmektedir. Kürsü artık yeterli gelmediğinde ve Katolik kulübü kutsal alan kadar karanlık ve sessiz olmadığında, beyaz İşçi Odası'nın kurulduğunu görüyoruz. Gübre satın almak için sendikaları, karşılıklı dernekleri veya çiftçi konsorsiyumlarını bir araya getirip getirmediğini söylemek kolay değil, hatta bazen Katolik Bankası ile aynı tabelaya sahip. İyi bir mümin öteki yaşam için olduğu kadar bu gözyaşı vadisi için de tasarruf eder. Bu Rerum Novarum zamanıdır. Refah, papaz ekonomisinin, küçük burjuva ekonomisinin kalbidir ve bizim Marksist ekonomimizin kara canavarıdır, öyle değil mi Tonino? Ama Ivanovo Vossnessensk'in mevduat istatistikleri San Donà del Piave'ninkileri geride bırakıyor...

Bu noktada İtalya'da farklı bölgesel ağırlıklara sahip olsa da üç sendika konfederasyonu var: kızıl, sarı ve beyaz. Biz fakir ve sınırlı tek kromozomuların basitliği ile bunu incelemeye devam edelim. Sonuncusuna siyah demek isterseniz, aynı şekilde devam eder.

Devrimci sendikalizmin sık sık atıfta bulunulan kopuş krizi, büyük ölçüde sosyalist hareketin sağa doğru dejenerasyonuna bir tepkiydi. Bunun iki yönü vardı: parlamenter ve konfederal. Parti, en iyi militanları ve aynı liderlikle, parlamento grubunun ve konfederal liderler hiyerarşisinin çifte gücü tarafından ezildi; bu iki güç, sonunda patronlarla ekonomik işbirliğini ve burjuva bakanlıklarla siyasi işbirliğini görmenin kolay olduğu yasalıcı ve

uzlaşmacı bir eylem biçimine eşit derecede yöneldi. Sendika liderleri ve milletvekilleri, parti üyelerinin sayısal olarak bir yandan örgütlü ekonomik, diğer yandan da siyasi seçmenlerden çok daha az olması gibi iyi bir demokratik nedenden ötürü partiden bağımsız olduklarını iddia ettiler. Bonomi ve Cabrini'nin aşırı reformizmi, meydan yerine sanayicinin ofisini ve valinin ofisini eylem alanı olarak görmesine rağmen, kendisini parti etkilerinden ve hatta tartışmasız sağcı sosyalist vekillerin etkilerinden uzak tutan, böylece radikal Marksizmin tüm revizyonizmlerinde ortak bir semptom olan parti eylemini salt ekonomik eylemden üstün tutan gerçek bir 'reformist sendikalizm' geliştirdi.

Anarşistler tarafından kuşatılan Sorelci ya da devrimci sendikalistler, kitlelerin işçi birliklerinde ve partide hakim olan sessizlik yönteminin aşırılıklarından duydukları tiksintiyi istismar ederek, en sevdikleri sloganları olan doğrudan eylemi, yani parlamenterlerin ve devlet memurlarının aracılığı olmaksızın patronlara dayatmayı ve kategoriler arasında bir destek aracı olarak genel grevi ön plana çıkardılar. Sosyalist Genel Emek Konfederasyonu'ndan gelen, ancak partide azınlık olmalarına rağmen aslında reformistlerin hakim olduğu, yukarıda bahsedilen eğilimin örgütleri, unutulmayan işçi mücadelelerinin kahramanı olan mücadeleciler Unione Sindacale Italiana'yı (İtalyan Sendikalar Birliği) kurdular. Güçlü ve sınıfçı gelenekler açısından daha az zengin olmayan Demiryolcular Birliği, konfederal reformizmi kınarken, iki ulusal örgütün dışında kaldı.

Savaşın gelgitleri. Hala sosyalist partinin sağcı unsurları tarafından yönetilen CGL, Mayıs 1915'teki yurtsever sarhoşluk günlerinde genel grev ilan etmeyi reddetmesine rağmen, savaşa karşı muhalefetine bölünmeden direndi. Unione Sindacale kötü bir bölünme yaşadı ve iki tane ayrışma oldu: De Ambris'in müdahaleci olanı, özgürlükçü Armando Borghi'nin savaş karşıtı olanı. İsimler çorbayı koyulaştırmak için kullanılmıştır.

Bugün

Bir yandan çok sağcı Bissolatianlar ve Bonomianların, diğer yandan da hem Repunennian hem de Sindade Ambrisian gibi sözde solcu müdahalecilerin iyi karşılık verdiği aynı akım olan Faşizm ortaya çıktığında, sendikal alanda da şansını denedi. Dalmine'nin ilginç konuşmasında olduğu gibi, ülke çapında bir anlaşma için patronlara karşı mücadelede ısrar ederek sendikalarını fiilen kurdu. İtalyan sendikal hareketinde önemli bir rol oynamış olan Michele Bianchi'yi, reformist havuç Rigola Calda'yı ve Problemi del Lavoro'nun diğer üyelerini çerçeveye alarak, bu akımların önemsiz olmayan temsilcilerini boşuna ikna etmedi. Faşizm, biz arkeo-Marksistlerin en sevdiği şey(!) olan reformizmin olası tek gerçek varisiydi.

Faşist sendikalar, kıvılcık, sarı ve beyaz olanlara karşı üç renkli birçok sendika etiketinden biri olarak ortaya çıktı, ancak kapitalist dünya artık bir tekeller dünyasıydı ve devlet sendikasında, işçileri egemen rejim çerçevesinde örgütleyen ve diğer tüm örgütlenmeleri fiilen ve hukuken yok eden zorunlu sendikada geliştiler.

Demokrasilerin zaferi ve Roma'da Yürüyüş öncesi karakterlerin kurbanları yerine hint yağı kullanıcılarının İtalya'ya geri dönüşü, bu nedenle onlardan çok daha az gerici olan Faşizmin geri dönüşü değildi (ama bu arada Tonino'ya dikkat edin, biz monomarksistler vb. birine ne kadar ilerici dersek, onun tasfiye edildiğini görmeyi o kadar çok isteriz).

Eğer İtalya'nın tarihsel durumu tersine çevrilebilir olsaydı, yani İkinci Risorgimento'nun aptalca pozisyonunda ve Stalinistlerin kendileri tarafından her zamankinden daha fazla binilen bir at olan Ulus ve Bağımsızlık için yeni mücadelede herhangi bir temeli olsaydı, kıvılcıklar ve sarılar, beyazlar ve siyahlardan oluşan tek bir konfederasyon kurma taktiği, bir dakika bile var olamazdı ve eğer bir isim vermek gerekirse Mussolini'nin adını vermek zorunda olduğumuz tarihsel güç faktörlerinin etkisi

olmasaydı, kitleler 1944 Paskalya'sında Moskova ansiklopedisinin getirdiği bu canavarca düzene maruz kalmazlardı.

İtalyan Genel İşçi Konfederasyonu'nun Hıristiyan Demokratların ve ardından sağcı cumhuriyetçilerin ve sosyalistlerin ayrılmasıyla art arda bölünmesi, bugün farklı konfederasyonların kurulmasına yol açsa ve anayasa sendikal örgütlenme özgürlüğünü kabul etse bile, sendikanın burjuva devletine boyun eğmesinin toplumsal ilerlemesini kesintiye uğratmayacak ve gelecekteki devrimci sınıf hareketlerini gerçekten hür bir işçi sendikası çerçevesinin sağlam temelinden yoksun bırakmaya yönelik kapitalist mücadelede bir aşamadan başka bir şey değildir.

Yenilmiş ve yerel burjuvazinin devlet bağımsızlığına sahip olmadığı bir ülkede, büyük yabancı devlet komplekslerinin bu sahipsiz topraklar üzerindeki etkileri, Nenni ve Togliatti'nin sosyal-komünistlerinden geriye kalan konfederasyonun bile sınıf bağımsızlığına dayanmadığı gerçeğini maskeleyemez. Kıvılcık bir örgüt değil, Mussolini modeli üzerine dikilmiş üç renkli bir örgüttür.

Üç renkli kurdeleleri ve işçi bayraklarının üzerine serpiştirilmiş kutsal sularıyla, Ulusal Birlik, Alman savaşı karşıtlığı, yeni bir Liberal Risorgimento gibi düşük emirleriyle, hala yürürlükte olan ulusal uzlaşma bakanlığı iddiasıyla, iyi bir kıvılcık örgütçüyü, hatta katı reformist eğilimli birini bile kusturacak direktifleriyle, 1944 sendika 'Risorgimento'sunun tarihi bunu kanıtlamaktadır.

EKP Yayınları

Communist Party

Il Partito Comunista

El Partido Comunista

Communist Left

Comunismo

clpublishers.com

İletişim: icparty@interncommparty.org